

Empty rectangular box with two horizontal lines inside, likely for a stamp or label.

6197 Tanjung Kunter

58547

1971/4

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
EDEBİYAT FAKÜLTESİ
SOSYAL ANTROPOLOJİ
VE
ETNOLOJİ BÖLÜMÜ

EDEBİYAT FAKÜLTESİ SOSYAL ANTROPOLOJİ VE
ETNOLOJİ BÖLÜMÜ MEZUNİYET TEZİ.

İŞ VE İŞÇİ BULMA KURUMU
İSTANBUL ŞUBESİ CAĞALOĞLU ŞUBE MERKEZİNE 1969 YILINDA
MÜRACAAT EDEN İŞ ARAYANLARIN SOSYAL EKONOMİK VE MESLE-
Kİ DURUMLARININ ARAŞTIRMASI...

Nephan Sarı

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
MERKEZ KÜTÜPHANESİ

58547

PEDAGOJİ KİTAPLIĞI	
Konu	105
Tartış. No.	

6197
TANJU KUNTER

İ Ç İ N D E K İ L E R

Giriş

Tezin Konusu

Amaç

Metot

Ön araştırma ve metodun uygulanışı

Araştırmada esas tutulan dokuz ana meslek grubunun özellikleri

İş ve İşçi Bulma Kurumunun tarihçesi

İş ve İşçi Bulma Kurumunun kısımları ve çalışması

Araştırmada kullanılan terimlerin açıklanması

Tabloların açıklaması

A1 - A3 Genel Tablolar

B1 - B1 3 Kişisel ve aile durumları ile ilgili tablolar

C1 - C 28 İş durumu ilgili tablolar

D1 - D11 Mesleki durumu ile ilgili tablolar

E1 - Ekonomik durumu ile ilgili tablo

F1 - F13 İş Arayanlara kurumca yapılan işlemler ile ilgili tablolar

G İ R İ Ő

İŞ ve İŞçi Bulma Kurumuna 1969 yılında müracaat eden işçilerin sosyol, ekonomik ve mesleki durumlarının araŐtırılması konusunu kapsayan tezimi hazırlarken baŐından sonuna kadar bana yol gösteren kıymetli hocalarım Sayın Doçent Dr. Nephân Saran'a ve Sayın Asistan Serap Ertüzün'e teŐekkürlerimi sunarım.

Ayrıca araŐtırmam sırasında bana yardım eden İŞ ve İŞçi Bulma Kurumu Çağaloğlu Şube Merkezi personeline Őükran borcumu ifade etmek isterim.

TEZİN KONUSU :

Tezimin konusu İş ve İşçi Bulma Kurumu Çağaloğlu Şube Merkezine 1969 yılında müracaat eden iş arayanların sosyal, ekonomik ve mesleki durumlarının araştırılmasıdır.

AMAÇ :

Bu araştırma bir mezuniyet tezi olarak hazırlanmıştır. Esas amacı budur. Ancak işçi sınıfının yaşıyış tarzlarını tesbit ederek hayat seviyelerinin yükselmesi amacıyla olan hemen hemen aynı konudaki diğer araştırmalara yardımcı olabileceği de düşünülmüştür.

METOT :

Araştırma % 10 örnekleme üzerinden yapılmıştır.

Araştırmamda uygunun metot istatistik metodudur. Kullandığım materyal İş ve İşçi Bulma Kurumu memurları tarafından iş arayanlar için mülakat yapılarak doldurulan "İlk Müracaat Formüleleri" dir.

Bu formüllerler, kurumca bu konuda yetiştirilmiş memurlarca dikkatle doldurulmuş güvenilir materyaldir.

ÖN ARAŞTIRMA VE METODUN UYGULANIŞI

İş ve İşçi Bulma Kurumu Çağaloğlu Şube Merkezine 1969 yılında müracaat eden iş arayanların sosyal, ekonomik ve mesleki durumlarının araştırılmasını tez konusu seçtikten sonra hocalarımın ve İş ve İşçi Bulma Kurumu Yetkililerinin bu isteğimi olumlu karşılamaaları üzerine 50 müracaat kartı üzerinde bir ön araştırma yaptım. Hocalarımın tavsiyelerini esas tutarak döküm formlarını hazırladım. Bundan sonra İş ve İşçi Bulma Kurumu'na 1969 yılında müracaat eden 2166 sı kadın ve 22717 sı erkek olmak üzere 24883 iş arayanın % unu Random (tesadüfilik prensibi) usulü ile seçerek döküm formatına işledim. Bu işleri yaparken aşağıda açıkladığım 9 ana meslek grubuna ayrılmış ve kurum memurlarınca ayrı dolaplarda tasnif edilmiş kartların 10 tanesinden 1 tanesini seçerek araştırmamı tamamladım.

./...

ARAŞTIRMADA ESAS TUTULAN 9 ANA MESLEK GRUBUNUN ÖZELLİKLERİ:(1)

Ana Grup :(0) Profesyonel Teknik ve ilgili İş erbabı

Profesyonel meslekler grubuna girenler Üniversite diploması veya buna eş tahsil derecesi olan kimselerdir.

Resim, müzik, tiyatro, dans ve benzeri çeşitli sanat kollarında çalışanlar, öğretmenler, din adamları, hemşire ve astabakıcılar, kütüphaneciler, yazarlar bu meslek grubuna dahildir.

Ana Grup :(1) İdari, İcraî, sevk ve idare erbabı

Bu gruba özel ve resmi müessese ve teşekküllerin faaliyetlerini planlayan, teşkilatlandıran, idare ve koordine edenler ile Devlet hizmetinde İl ve Hükümetin mahalli bir idare teşkilâtında seçilmek suretiyle faaliyetlerde bulunan kimseler alınmıştır. Ancak böyle seçimle iş başına getirilen kimselerle, diğer hükümet, özel veya mahalli idarelerde görevli olup ta aynı zamanda ticaretle veya meslekleri ile iştigal edenler bu grubun dışında tutulmuştur.

İşleri daha ziyade mühendislik, jeoloji, kimya, astronomi, ziraat fen memurluğu, tababet, hukuk vesair ilmi ve profesyonel alanlardaki mesleki görevleri yapmaktan ibaret olan merkez ve taşra teşkilatının vesair kamu makam ve teşekküllerine bağlı devlet memurları, muhasipler, sosyal işlerde çalışanlar, kütüphaneciler, iktisatçılar ve kamu işlerinde çalışan diğer profesyonel kişiler(0) ana meslek grubunda sınıflandırılmıştır.

Ana Grup :(2) Büro işçileri :

Bu ana grup pek çeşitli bir iş grubunu içine alır ve iktisaden daha gelişmiş olan memleketlerde top yekun işgücü kapasitesinin önemli bir kısmını meydana getirir

Resmi ve özel işlerde çalışan büro işçileri arasında yüksek tahsil veya Üniversite diploması almış olanlar vardır. Bu gibi kimseler karışık ve önemli işleri yürütmelerine ve diğer büro işçilerinin de kendilerine karşı sorumlu durumda bulunmalarına rağmen yine bu grupta tasnif edilir.

Bu yazıyı hazırlarken Başbakanlık Devlet Personel Dairesi ve Çalışma Bakanlığı İş ve İşçi Bulma Kurumu tarafından müştereken 1967 yılında hazırlanan "Milletlerarası Standart Meslek Sınıflandırma Rehberinden" faydalandım.

./...

Bu gruba muhasebeciler, kasadamlar, veznedamlar, tiyatrolarda ve daha bağka sabit yerlerde bilet satanlar, kira ve sigorta primlerini tahsil edenler özel sekreterler (stanolar-daktilolar), çeşitli yerlerde danışma odalarındaki teğrifatamlar da bu grup kapsamına alınmıştır.

Ana Grup : (3) Satış işçileri

Perakendeci mağazalarda çalışan mal sahipleri, bu mağazalardan çoğunun küçük olması ve mal sahiplerinden büyük çoğunluğun daha ziyade bir satıcının görevlerini yapacak şekilde çalışması sebebiyle bu gruba alınmıştır.

Bu grup toptan ve perakende ticaret alanında mütenassis işçileri ve bilumum satış işçilerini içine alır.

Ana grup : (4) Çiftçiler, Balıkçılar, Avcılar, Tomrukçular ve ilgili işçiler

Bu ana grupta bulunan işçiler doğrudan doğruya çiftçilik, balıkçılık, avcılık veya tomrukçuluk ve ormancılık işinde çalışınlardır. Burada çiftçilik en geniş surette tefsir edilmiştir. Bu terim meselâ kapalı yerlerde mantar yetiştiren kimseleri, herhangi bir cins hayvan ve kauçuk fideleri yetiştiren kimseleri de içine alır. Çiftlik evlerinde oturarak çiftlik işlerinde çalışan çiftçi ailesi mensupları da bu gruba dahildir. Esas görevleri traktör sürmek olan ehliyetli çiftlik işçileri bazı memleketlerde önemli ve iyi tarif edilmiş bir grup teğkil eder fakat çiftlik işlerinin yaygın bir surette makineleşmesi ile bazı memleketlerde aklumum çiftlik işçileri traktör sürmek ve aynı zamanda diğer muhtelif tarım makinelerini işletmek sorumluluğunu da yüklenmiştir. Bütün dünyada çiftlik işçileri tarafından yapılan işler nitelikleri itibariyle geniş bir çeşitlilik arz eder. Bu itibarla çiftlik işçileri ve çiftlik personelinin her ikisi de aynı meslek grubuna alınmıştır.

./....

Ana Grup : (5) Madenciler, taş ocakçıları ve ilgili .

Bu grupta ger alan meslekler de oldukça ehliyetli işçilerden sıra işçilerine kadar değişen genişleri çeşitlilik gösterir. Maden çıkarmak veya hava yolu, yahut kara yolu veya baraj projeleri gibi gayelerle yer altına shaftlar indiren yahut yer altında tüneller açan işçiler bu gruba dâhildir. Bu grup doğrudan doğruya maden mineral taş v.s. istihsalı, ile ilgili madencilik, taşocakçılık ve ilgili diğer ihtisasa bağlı müesseseler için tasarlanmıştır. Madenlerde ve taş ocaklarında veya maden sahasında kuyu kazıcılığı ve maden işleme işlerinde çalışan yardımcı ve daha az tecrübeli işçiler ve sıra işçileri de bu grubun kapsamına girer. Bilhassa Maden ve taş ocaklarında mekik araçlarla maden cehberi veya maden taşıyan hayvanların sürücüleri de bu grup içindedir. Bu şoför ve sürücülerden özellikle yer altında çalışanlar karayolu taşıtlarını kullananlarla yakinen ilgili değildir. Bu şoför ve sürücülerin diğer maden işçileri ile yakinen ilgili olarak çalışmalarını ve çok defa madenlerde ve taş ocaklarında maden çıkarma işine terfi ettirilmeleri sebebiyle çalışma ortamıburada özellikle daha büyük bir önem taşır.

Ana grup : (6) Nakliye ve muhabere mesleklerinde çalışanlar

Bu ana grupta sınıflandırılanlar doğrudan doğruya yolcu ve yük taşıtlarının hareket ve kontrolü ve muhabere temini ile ilgilidir. Çalıştıkları müessesenin şekli ne olursa olsun nakliye ve muhabere işleri ile meşgul işçilerin hepsi bu gruba dâhil edilmiştir.

Makine zabıtları (gemi), şoförler, postacılar, haberciler ve bir demir yolu istasyonunda gar şefliği veya diğer vazifeleri görenler bu grubun kapsamına alınmıştır. Demiryolu sinyalcileri, deniz feneri bekçileri taşıtlarda bilet satanlar, demiryolu kondöktörleri de bu grubun içindedir.

Ana Grup : (7-8) Küçük sanatlar erbabı ve istihsal ameliyesinde çalışan işçiler

Bu grup iki kısımda mütalâa edilmiştir.

./...

a) Birinci kısım küçük sanatlar erbabı gruplarından ve ilgili mütenassis işçilerden (aşağı yukarı emil ve yarı emil terimlerinin ifade ettiği fikre tekabül eden) meydana gelir. Bu kısma daha emil işçilerle birlikte onlar kadar ihtisas ve eğitim görmemiş olup ta halen yetişmekte ve ihtisaslaşmakta olan işçiler de dahil edilmiştir.

b) İkinci kısımda genel bir mânada enliyet ve ihtisaslaşma istemiyen mesleklerde çalışanlar yani istin-sal ameliyesi fonksiyonlarının en basitlerini yerine getirenler yer almıştır.

Birinci kısımda gruplandırılan küçük sanatlar erbabı 12 tali gruba ayrılır.

1- Çıkırıkçılar, dokuyucular, trikotajçılar, mensucat boyacıları ve benzeri mensucat ile ilgili işçiler,

2- Terziler, makastarlar, çapkacılar, kürk dikicileri, döşemeciler, dikişçiler, nakışçılar ve benzeri mesleklerde çalışanlar,

3- Deri kesiciler, ayakkabı imalcileri, araçlar ve benzeri mesleklerde çalışanlar,

4- İzabeciler, demirciler, metal çekiciler, tesviyeci, tornacı, montör, sıhhi tesisatçı, her türlü tamirci ve makinistler, metal levha işçileri, kaynakçılar ve benzeri metal işçileri,

5- Elektrikçiler, hat çekiciler, telefon, telgraf radyo tesisat ve tamircileri ile benzeri elektrik ve elektronik işçileri,

6- Marangozlar, mobilyacılar ve benzeri ağaç işçileri.

7- Boyacılar, duvarcılar, sıvacılar, tuğla örücüleri camcılar ve benzeri inşaat işçileri,

8- Mürettepler ve baskıcılar,

9- Cam ve seramik imal işçileri,

10- Değirmenciler fırıncılar, bira imal işçileri ve ilgili gıda ve hafif içki işçileri,

11- Kimyasal maddeler ve ilgili ameliye işçileri,

12- Tütün işleyiciler ve tütün mamulâtı işçileri,

./...

Ana grup : (9) hizmet, spor ve dinlendirme hizmetle-
rinde çalışan işçiler :

Bu grup koruyucu hizmet mesleklerinde çalışanları (itfaiyeciler, polisler, gardiyanlar), aşçı-
lar, hizmetçiler, garsonlar, barmenler, erkek ve kadın
berberleri ve güzellik uzmanları, çamaşırcılar, kuru
temizleyicileri, ütücüleri, bina bakıcılarını, temizlik-
çileri, sporcuları, fotoğrafçıları ve diğer hizmet iş-
çilerini içine almaktadır.

İŞ VE İŞÇİ BULMA KURUMUNUN TARİHÇESİ

İş ve İşçi Bulma Kurumu 1946 yılında 4837 sa-
yıllı kanunla 3008 sayılı İş Kanununun 63.64,69 cu madde-
leri hükümlerine göre kurulmuştur.

Kurum Çalışma Bakanlığına bağlı özel küçükte
mali ve idari bakımdan muntaz bir Devlet Kuruludur. Ge-
nel Müdürlük kuruluşu Ankara'da olup Genel Müdür ile
iki yardımcısından ve Genel Merkez Kuruluşu ile Şube-
lerden meydana gelir Halen bütün vilayetlerde Şube Mü-
dürlükleri bulunmaktadır. İstanbul Şubesi Müdürlüğüne
bağlı, Kartal Paşabağçe, Kadıköy Bakırköy, Mecidiyeköy
ve Eyüp Semtlerinde olmak üzere 6 tane Bürosu mevcuttur.

Araştırmanın yapıldığı İş ve İşçi Bulma Kuru-
mu Çağaloğlu Şube Merkezinde bir Müdür, üç Müdür Yar-
dımcısı, 78 memur ve 10 müstahdem çalışmaktadır.

İş ve İşçi Bulma Kurumu İstanbul Şubesi için
(Bürolar dahil) Bankaya 1.807.162.07 ₺ gelmiş, bunun
1.676.577.58 ₺ bankadan çekilmiştir. Tüm İstanbul Şu-
besinin (bağlı büroları ile) 1969 yılı sarfiyatı ise
1.599.342.09 ₺ dir.

İŞ VE İŞÇİ BULMA KURUMUNUN KISIMLAR VE ÇALIŞMASI

İş ve İşçi Bulma Kurumu Çağaloğlu Şube Mer-
kezi 7 servis olarak faaliyette bulunmaktadır.

1-Muhasebe Servisi : Kurumun muhasebe ve mua-
melat işleri ile meşgul olur.

2- İşveren Müşaheretleri Servisi: İşverenler

ile Kurum arasındaki ilişkilerin düzenlenmesi konusunda çalışır.

3- İstatistik Servisi : Kurumca yapılan çalışmalarını istatistik kayıtlarına işler.

4- Fikir elemanları Servisi : (0),(1) ve (2) ana meslek grubundan olan erkek ve kadın iş arayanların müracaatlarını kabul eder ve ilgili işlemleri yapar.

5- Plâsman Servisi : (3),(4),(5),(6),(7-8), (9) ana meslek gruplarındaki iş arayanların müracaatlarını kabul eder ve ilgili işlemleri yapar.

6- Talep Servisi : İşverenlerin işçi taleplerini alıp, ilgili servislere gönderir ve işçi ve iş isteklerini bildiren Bültenler ile ilgili çalışmaları yürütür.

7- Sakatlar ve Eski Hükümlüler Servisi : Bu serviste yamilik sakatların ve eski hükümlülerin müracaatları kabul edilmekte gerekli kayıtları yapılmakta ancak işyerlerinin sakat ve eski hükümlüleri çalıştırma mecburiyetini öngören tüzük yürürlüğe girmediğinden işe gönderme yapılamamaktadır.

Kurum iş ve işçi isteyenlerin isteklerini karşılayamamaktan dolayı hukuken sorumlu değildir. Kurum işveren ile işçi arasında bağıt ilişkisi kurulmasına aracılık ettiği hallerde işveren ile işçilerin bu bağıt dolayısıyla ileri sürecekleri zarar ziyandan da sorumlu değildir.

ARAŞTIRMADA KULLANILAN TERİMLERİN AÇIKLANMASI (1)

VASİFSİZ İŞÇİ : Bir ilk okul öğrenimine, işle ilgili eğitime, belirli iş tecrübesine, fazla muhakeme sarfına, önceden edinilmiş san'at bilgisine, manarete ihtiyaç göstermeyen ve işe bağlama ile beraber ya da kısa bir süre sonra hemen alışabileceği bedenen yapılan mekanik ve basit işlere beden gücüyle (vücut enerjisiyle) katılan kimsedir.

ÇIRAK : Çirak terimi bir mesleği değil, bir statüye izafeten kullanılmıştır. Bu terim bir kimsenin mesleki fonksiyonları öğrenme durumunda olduğunu belirtir. Bunların bir kısmı eğitimin ilk senesini idrak

./...

ettikleri halde diğerleri eğitimlerinin daha ileri bir safhasındadır. Bu araştırmada kullanılan çırak teriminde çırakların ehliyet ve tecrübe bakımından göstereceği farklar üzerinde durulmamıştır.

KALİFİYE İŞÇİ: Muhakemeden daha çok dikkat, özen ve el manareti isteyen bir işte fikren veya bedenen çalışan san'at bilgisi ve ehliyeti orta derecede olan, çıraklık merhalesini geçmiş ya da çıraklık programından geçmeden işin prensiplerini öğrenmiş kimsedir.

ÜSTA : Temel Genel eğitime ek olarak mesleki ve teknik fonmel eğitim görmüş ya da işbağında eğitimle yetişmiş, kalifiye işçi olarak aynı işte belli bir süre çalışıp yeterlik belgesi almış ya da tam bilgi, ehliyet ve üstün el manareti kazanmış, muhakeme kabiliyeti olan, yetiştiricilik vasfını haiz, ekip idareciliğine kısmen erişmiş, plan okuyabilen, işi müstakilen ve murakabesiz görebilen ve işten sorumlu durumda bulunan, daha çok teknik alanda çalışan kimsedir.

USTABAŞI : Ustabası terimi birçok bakımlardan bir meslekten ziyade bir statüyü de temsil eder. Başlıca iki çeşit ustabaşı vardır.

a) Belirli Fonksiyonlarda bulunan bir işçi grubu ile bir arada çalışarak nezaret, iş dağıtım ve grup çalışmalarının koordinasyonu gibi faaliyetlere ilaveten işlerin bir kısmını bizzat yaparlar,

b) Bir kural olarak işin hiçbir safhasında fiilen çalışmaksızın yukarıda tarif edilen ustabaşılık görevini üzerine alan ve bazen birden fazla meslekte çalışan işçilere nezaret edenler.

Ustabası normal olarak kendisine ek görevler verilmiş bir sanatkâr veya uzman işçidir. Mesleki bakımdan nezaret ettiği işçilerin meslek kategorisine dahil sayılır. Bu araştırmadaki sınıflandırmada da onlarla birlikte gruplandırılmıştır.

EHLİYETLİ İŞÇİ : Mesleki durumunu ehliyet adını verdiğimiz bir belge ile ispatlayan kimsedir. Meselâ şoför, kalorifer ehliyetleri ile gemi adamlarının liman Başkanlığından aldıkları gemici çüzdanları gibi..

./...

TABLolarIN AçIKLANMASI

GENEL TABLOLAR : Tablo A. 1 : İş ve İşçi Bulma Kurumu Çağaloğlu Şube Merkezine 1969 yılında müracaat eden erkek ve kadın iş arayanların ana meslek gruplarına göre dağılımları ile bunlardan araştırma kapsamına alınan % 10 müracaatçının yine erkek ve kadın olarak sayısını göstermektedir. Tüm müracaat sayısı 2166 sı kadın ve 22717 si erkek olmak üzere 24883 kişidir tüm müracaatın % 8,7 si kadın, % 91,3 ü de erkektir. Araştırma kapsamına alınan 215 i kadın ve 2266 si erkek olan 248 işçinin de % 8,7 si kadın, % 91,3 ü erkektir. Populasyon da ve seçilen örnekte erkek ve kadın yüzdeleri aynıdır.

(1) ana meslek grubunda 1969 yılı içerisinde sadece 15 erkek, (kadın yok), (3) ana meslek grubunda 6 kadın, (5) ana meslek grubunda 21 erkek, (kadın yok) (6) ana meslek grubunda 12 kadın iş arayan mevcuttur. Bu sayılan meslek gruplarındaki iş arayan sayısı çok az olduğundan araştırma kapsamına alınmamıştır. Bütün meslek gruplarında erkek ve kadın yüzdeleri hemen hemen genel toplandaki yüzdelerle yakın olmakla beraber (9) ana meslek grubunda bir farklılık görülmektedir. Diğer meslek gruplarında % 11,1, % 9,7, % 7,5 olan kadın müracaatı bu meslek grubunda % 31 dir. (9) meslek grubunda incelenen ev hizmet işçilerinin bu oranı yükselttiği söylenebilir.

Tablo A. 2 : İş Arayanların çeşitli meslek gruplarına göre dağılımlarını göstermektedir. Tüm müracaatın % 57,1 i yani yarısından çoğu (7-) grubunda toplanmıştır. Erkek müracaatında da yine aynı durum görülmektedir. % 58,7 si (7-8) grubundadır. Kadın müracaatlarında % 49,8 hemen hemen yarısı (7-8) meslek grubunda, % 37,7'si de (9) ana meslek grubundadır. Diğer meslek gruplarında ancak tüm kadın müracaatın % 12,5 u bulunmaktadır. Demek oluyor ki İş ve İşçi Bulma Kurumuna müracaat eden kadın işçilerin büyük bir çoğunluğu tablo D.4 de görüleceği gibi vasıfsız istinsal ve hizmet işçileridir. (7-8) grubunda sadece 18 tane meslekli kadın işçi bulunmaktadır.

Tablo A. 3 : İş Arayanların Ana Meslek Grupları içerisindeki esas mesleklerini göstermektedir. (0) meslek grubunda erkeklerde mühendis mimar ve teknikerlerin

.X...

yani teknik elemanların çokluğu dikkati çekiyor. Mimarlar mühendisler ve teknikerlerin topografları da eklersek (0) ana meslek grubunun % 65,3 ünü teşkil ettiğini görürüz. Bu oranın yüksek oluşunu tablo B.7 de de görüleceği gibi gece yüksek tekniker okuluna devam etmekte olan teknikerlerin haifif işler aramak üzere İş ve İşçi Bulma Kurumuna müracaat etmeleri ile açıklıyabiliriz. (4) meslek grubunun % 89 unu çiftçiler teşkil etmektedir. Bunlar tablo B.11 de de görüleceği gibi memleketlerinde çiftçilik yapmakta olup Kuruma müracaatlarında İstanbul'a yeni gelmiş bir gruptur. Memleketlerini terkediş sebepleri tablo C4 de de görüldüğü gibi ekonomik nedenlere dayanmaktadır.

(7-8) grubunda incelenen erkek işçilerin % 60 ını metal sanayiinde çalışan işçiler, % 15 ini de vasıfsız istihsal işçileri meydana getirmektedir % 25 i ise çeşitli sanayi gruplarında çalışan işçilerdir. Kadınlarda ise büyük bir çoğunluğu % 83 ü vasıfsız istihsal işçileri teşkil etmektedir. Bu durum Tablo D4 de de görülmektedir.

(9) ana meslek grubundaki kadın işçilerin % 40 ı ev hizmet işçileri % 60 ı da çeşitli yerlerde hizmet işçilikleri istiyen vasıfsız kimselerdir. (tablo 8 8)

İŞ ARAYANLARIN KİŞİSEL VE AİLE DURUMLARI İLE İLGİLİ

TABLolar :

Tablo B 1 : İş Arayanların medeni halini gösteren tabloda evli işçilerin fazlalığı göze çarpar. Araştırma kapsamına giren iş arayanların % 52,7 si evlidir. Kadınlarda bu oran % 57.2 dir. Boşanmış ve eşi ölmüş kadın iş arayanlar erkeklere göre daha fazladır. Kadınlarda eşi olmuş % 6,5 , boşanmış % 14.5 tur.

Araştırma kapsamına giren popülasyon genç bir gruptur (tablo B.4) bu grubun yarısından fazlasının evli oluşu bize evlenme yaşının küçük olduğunu gösterir. Özellikle vasıfsız işçilerin çok olduğu (4), ve (7-8) grubunun vasıfsız işçiler kısmında evliler bekarlardan çok daha fazladır. Bu durumdan vasıfsız işçilerde evlenme yaşının çok daha genç olduğu sonucunu çıkarabiliriz.

Tablo B 2 : Çocuklu ve çocuksuz aileleri ve çocuklu ailelerin çocuk sayılarını göstermektedir.

Çocuklu aileler % 84.4, çocuksuz aileler % 15,6 dir. Bu oran kadın ve erkek işçilerde pek değişiklik göstermemektedir.

Tablo B.4 de görüleceği gibi Kuruma müracaat eden iş arayanların Mdn olarak ortalama yaşı 25.5 tur. Bu durum Kuruma müracaat eden iş arayanların genç olduklarını göstermektedir. Buradan % 15.6 dan çocuksuz ailelerin henüz çok yeni evli oldukları sonucu çıkarılabilir.

Tablo B 3 : Ailelere düşen ortalama çocuk sayısının göstermektedir. 1157 çocuklu ailenin toplam çocuk sayısı 2985 tir. Kadınlarda ortalama çocuk sayısı 2,8, erkeklerde 2,5 tur. Tablo B.4 de görüleceği gibi kadın iş arayanların Mdn olarak yaş ortalaması 31.9 dura Erkeklerle göre kadın iş arayanlar daha yaşlı bir gruptur. Ortalama çocuk sayısının kadın işçilerde daha yüksek olmasını bu nedene bağlayabiliriz. (4) meslek grubunda ortalama çocuk sayısının 2.9 oluşu dikkati çekmektedir. (199 aileye 588 çocuk düşmektedir.) (4) grubunda Mdn. olarak ortalama yaş hesap edilmiş ve 26.8 bulunmuştur. (tablo B.4) bu grupta ortalama çocuk sayısının fazla oluşu ortalama yaşında diğer meslek gruplarına oranla daha büyük oluşu ve genç evlenme ile izah edilebilir.

Tablo B 4 : Kuruma müracaat eden iş arayanların müracaat tarihindeki yaşlarını göstermektedir. Bu tabloya bakıldığında tüm iş arayanlarda Mdn olarak ortalama yaşın 25,5 , erkeklerde 25.2 , kadınlarda 31,9 olduğu görülmür. Erkek iş arayanlarda (4) grubunda Mdn olarak ortalama yaş daha yüksek (26,8), (9) grubundaki kadın iş arayanlarda 39.4 tür. (9) grubunda incelenen ev hizmet işçilerinin yaşlı oluşu bir oranı yükseltmektedir. Erkek iş arayanlardaki Mdn yaş (25,2) arkadan dönme ve devamlı bir iş bulana kadar geçen zaman ile ilgilidir. Bu tabloda 9 ve 9e de hesap edilmiştir Tüm müracaatın % 25 i 21.3, % 75 i de 31.6 yarından daha küçüktür. Erkeklerin ise % 25 nin yaşı 21.2 den % 75 inin ise 30.5 ten küçüktür. Erkeklerin ancak % 25 i 30.5 yaşından büyüktür.

Kadınlara % 25 i nin yaşı 23.1 den küçük, 25 inin 39.7 den büyüktür.

Tablo B.5-6-7 : İş Arayanların tahsili olup olmadığını ve tahsil derecelerini göstermektedir. Okuma

yazma bilmeyenler erkek iş arayanlarda % 5 iken, kadınlarda % 47.9 dur. Bu oran özellikle ev hizmet işçileri ile otel ve benzeri yerlerde temizlik veya nezmet işçilikleri yapan kadın işçilerin bulunduğu (tablo A.3 te görüldüğü gibi) (9) grubunda daha yüksektir. Bu gruptaki kadın iş arayanların % 75 i olur yazar değil, % 16 sı okur yazar ve % 9 u yani sadece 7 kişi ilk okul mezunudur.

Okur yazar erkek iş arayanlar % 17.4, meslek okullarından mezun olan % 9, diğer okullarda tahsil yapanlar % 58.6 dir. Erkek iş arayanlarda ilk okul mezunları 1332 dir. Bunun 268 i orta okuldan tahsili terk etmiş olanlardır. Tabloda 81 kişi olan orta okul mezunlarının 28 i liseden tahsilini terk etmiş olanlardır. Lise mezunu olan 22 kişinin 3 tanesi üniversite veya yüksek okullardan mezun olmadan çıkmıştır.

Orta okul ve lise mezunları daha çok (2) meslek grubunda, üniversite mezunları (0) meslek grubunda toplanmıştır. Mesleki özellikleri dolayısıyla bu durum tabiidir. Üniversite veya çeşitli yüksek okullarda talebe olup ta iş arayanlar meslek okullarınharic diğer okullarda tahsil yapan 1625 kişinin % 5 ini teşkil ederler. Bunlar Üniversitede devamı mecburiyetlerini doldurmuş veya gece üniversitelerinde okumakta olup muvakkat iş arayan askerlik yapmamış öğrencilerdir. Kurum yetkilileri, İş verenlerin muvakkat bir zaman için çalışacak askerlik yapmamış kimseleri işe almak istemediklerinden bu nitelikteki iş arayanların iş bulma şanslarının çok zayıf olduğunu söylemektedirler.

Meslek okullarında öğrenim görmüş olan 205 erkek iş arayanın % 8.3 ü Y.Tekniker veya tekniker okullarında öğrencidir ve bunlar Erkek Sanat Enstitüsü mezunudur. çeşitli okullarda öğrenci olup ta iş arayanlar tüm müracaatın % 4.9 dur ve tablo C. 25 te görülmektedir.

(4) meslek grubunda tahsili olmayanların oranı yüksektir. Bunların % 13.7 si okuma yazma bilmez % 31.4 ü okur yazar, % 46.6 sı ilk okul mezunu ve % 8.3 ü orta sanat okulu mezunudur. Orta Sanat okulu mezunu olan 3 kişinin mesleği traktör sürücüsü (tablo A.3), erkek sanat enstitüsü mezunu olan 1 kişi de teknik ziraat okulu mezunudur.

(2) meslek grubundaki 6, E.S.E mezunu kendi mesleklerinde çalışmak istememekte, büro işleri istemektedir.

(7-8) grubunda 136 meslek okulu mezunu mevcuttur. Bunların 46 sı orta sanat okulu mezunudur. ve çoğu Denizcilik Bankası Tersanelerinin orta sanat kısmından mezun olup yine aynı müessesede mecburi hizmetlerini yapmak için Kuruma müracaat etmişlerdir. Bu durum Tablo C.28 de görülmektedir. 81 Erkek Sanat Enstitüsü mezununun çoğu gece Mühendislik ve tekniker okullarında tansillerine devam etmek isteyen kimselerdir.

Tablo B. 8-9 : İş Arayanların coğrafi bölgeler ve bu bölgeler içerisinde bazı vilayetlere göre doğum yerlerini göstermektedir. İstanbul doğumlular tüm iş arayanların % 11.6 sini teşkil etmektedirler. Araştırmadaki göçmen oranı % 6 dir en çok göç veren bölge % 33.3 ile Karadeniz bölgesidir. Ege, Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri % 3 civarında en az göç veren bölgelerdir.

(4) grubundaki iş arayanların doğum yerleri bazı vilayetlerde özellik göstermektedir. Kars doğumlular (4) grubu müracaatının % 13.7 sini, sıvas doğumlular % 12 sini, Kastamonu doğumlular % 7 sini teşkil etmektedir. Bölge olarak (4) grubunun % 37 si Karadeniz, % 24 i Doğu Anadolu % 20 si de İç Anadolu Bölgesinde doğmuşlardır. % 22 sinin doğum yerleri ise Marmara, Akdeniz, Ege, Güneydoğu Anadolu Bölgeleridir Bu grupta İstanbul doğumluların oranı çok düşüktür (% 3,3)

(4) Grubunun % 78 inin doğum yerlerinin Doğu, Orta ve Karadeniz bölgelerinde oluşu bu bölgelerin buğday ziraati ile uğraşmaları ve tarım mevsiminin çok kısa oluşu dolayısıyla boş kaldıkları süreler çalışmak üzere memleketlerinden mevsimlik olarak çıkışlarıdır. Bu grupta toplanan iş arayanların müracaat tarihleri son bahar ve kış aylarına rastlamaktadır.

Tablo B. 10-11 : İş arayanların bir yıl önce buldukları yeri coğrafi bölgelere göre göstermektedir. Erkeklerin % 55,3 ü, kadınların % 28,3 ü bir yıldan fazla bir zamandan beri İstanbul'da oturumaktadırlar. Halbuki İstanbul doğumlular erkeklerin % 10.4 ünü kadınların % 24.6 sini teşkil etmektedirler. (Table B.9) Bu durumda İstanbul doğumlu olmayan 2031 erkek iş arayanın 994 ü yani % 49 u, İstanbul doğumlu olmayan 162 kadın iş arayanın 124 ü yani % 70 ix bir yıldan daha fazla bir zamandan beri İstanbul'da oturumaktadırlar. Bu oran bütün meslek-gruplarında aynı olmakla beraber (4) grubunda yine

./..

özellik göstermektedir. Bu gruptaki 262 İstanbul doğumlu olmayan iş arayanın ancak 4-15 tanesi yani % 5,3 ü bir yıldan daha fazla bir zamandan beri İstanbulda oturmakta, diğer 267 si memleketlerinden henüz gelmiş bulunmaktadırlar. İş arayanların doğum yerlerini gösteren tablo 8 ve 9 daki duruma paralel olarak bu tablolarda da en çok göç veren bölgenin Karadeniz Bölgesi (% 16.1) en az göç veder sınıgamedir ise ,Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri (% 20, % 1.6) olduğunu görüyoruz.

İş arayanlarda göçmen sayısı 125 erkek ve 20 kadın olmak üzere 145 tir. (tablo 8 ve 9) bunlardan 27 erkek ve bir kadın iş arayan bir yıldan daha az ibir zaman önce Türkiye'ye gelmiştir. 16 iş arayan da bir yıldan daha az bir zaman önce Almanya'dan gelmiştir. Almanya'da çalışıp dönen tüm iş arayanlar Tablo C.8 de gösterilmiştir. Araştırma kapsamına alınan iş arayanlardan 56 sı Almanya'ya çalışmaya gidip dönmüştür. Bunlardan 16 sı yeni gelmiştir.

Bu araştırmada hangi bölgelerden gelen iş arayanların iş bulma şanslarının daha fazla olduğu incelenmemiştir. İş bulanların sayısının coğrafi bölgelere göre farklılık gösterip göstermeyeceğinin araştırılmasının faydalı olacağı kanısındayım. Bundan sonraki aynı konudaki araştırmalara ışık tutması bakımından bu hususu kaydetmeyi uygun buldum.

Tablo B. 12 : İş arayanların oturdukları semtleri göstermektedir. İş ve İşçi Bulma Kurumu Çağaloğlu Şube Merkezine müracaat eden iş arayanların % 15.5 i Aksaray, Fatih, Beyazıt, Kocamustafapaşa, Samatya ve civarında oturmaktadır ki bu oran tablodaki en yüksek yüzdendir. Erkeklerin % 15.0 i, kadınların % 21.0 i yukarıda sayılan semtlerde oturmaktadırlar. Gültepe, Eyüp, Zeytinburnu, Kadıköy, Fikirtepe gibi gecekondu muhitlerinde oturanların az oluşu, Şube merkezine bağlı Bakırköy, Eyüp, Mecidiyeköy, Kadıköy, Kartal ve Paşabağçe Bürolarının mevcut oluşudur. Sözü geçen bölgelerde oturanların çoğunun bu bürolara, Çağaloğlu Şube Merkezine yakın semtler olan Aksaray, Fatih, Samatya, Beyazıt ve civarında oturan iş arayanların da çoğunlukla Şube Merkezine müracaat ettikleri kurum yetkililerinden öğrenilmiştir.

Yukarıda sözü geçen Zeytinburnu, Gültepe, Eyüp

./..

semtleri fabrika ve iş muhitleridir. Muhtemelen iş arayanlar fabrika bölgesi olan bu semtlerde kendi teşebbüsleri ile iş bulmakta ve Kuruma uğramamaktadırlar. Bu nedenle bu bölgede oturmakta olup ta iş aramak üzere Kuruma müracaat edenlerin oranı düşüktür.

Adres göstermeyen ve tüm müracaatın % 10 unu teşkil eden iş arayanlar da memleketlerinden henüz gelmiş, halen belli bir yerde oturmıyanlardır. Oturdukları yerler belli olmayan iş arayanlar (4) grubunda % 18.0, (9) grubunda % 21.0, (7-8) grubunun vasıfsız istisnal işçileri kısmında % 17 yi bulmaktadır. Bu durundan vasıfsız işçilerin memleketlerinden gelir gelmez, henüz kalacak belli bir yer bulamadan Kuruma müracaat ettikleri anlaşılar (4) ve (9) grubunun vasıfsız işçileri Tablo D.4 de görülmektedir.

Yine aynı gruplarda geçekundu semtleri olan Zeytinburnu ve Eyüp'te oturanların yüzdesi genel yüzdeden daha yüksektir (4) grubunda Zeytinburnu'da oturanlar %15 Eyüpte oturanlar % 13.4 (9) grubunda Zeytinburnunda oturanlar % 13 tür.

Tablo B. 13 : Erkek işçilerin askerlik durumlarını göstermektedir. Tüm müracaatın % 78.8 yeni büyüklere çoğunluğu askerlik yapmıştır. 159 işarayan yeni tüm müracaatın % 7.0 si tecillidir. Tablo C.25 ile karşılaştırılırsa bunların çoğunun öğrenci oldukları görülür. Tüm müracaatın % 14.1 i de askerlik çağına gelmemiş müracaatçılardır.

İŞ DURUMU İLE İLGİLİ TABLOLAR

Tablo C. 1: İstanbul doğumlu olmayan iş arayanların doğum yerlerinde çalışıp çalışmadıklarını ve çalışanların kaç işte çalıştıklarını göstermektedir. İstanbul doğumlu olmayan tüm iş arayanların % 63.3 ü memleketlerinde çalışmış, % 36.7 si çalışmamıştır. Erkeklerde bu oran % 69,7 çalışmış, % 32.1 çalışmamıştır. Kadınlarda ise % 95 çalışmıyanlar, % 5 te çalışmış olanlardır.Tablo C.6 ya bakarsak erkeklerde memleketini terkediş yaşıнын Mdn olarak ortalama 20.8 kadınlarda 22.8 olduğunu görürüz buradan memleketlerinde çalışmıyan iş arayanların çocuk veya öğrenci oldukları sonucunu çıkarabiliriz.

./..

(4) meslek grubunda doğum yerlerinde çalışmayanlar ancak 4 kişi olduğuna göre memleketlerinde çiftçilik yapanların bu işe çok küçük yaşlarda başladıklarını söyleyebiliriz.

(0) grubunda genel oranlara ters bir durum görülmektedir. Bu grubun % 64 ü doğum yerinde çalışmamıştır. Sebabi bu gruptaki iş arayanların çoğunun yüksek tahsilli oluşu ve doğum yerlerinde öğrenci oluşlarıdır.

Doğum yerlerinde çalışan 1379 erkek işçiden 1040 ı yani % 75,4 ü bir iş, % 19,4 ü iki iş, % 4,2 si üç ve % 9 u dört iş almışlardır. 6 iş alan sadece bir kişidir. Kadınların tümü bir iş almışlardır. Kadınlarda iş değiştirme hareketi görülmemektedir. Erkeklerde de bu hareket pek bariz değildir. Sebabini yine iş arayanların genç bir grup olduğunda aramak gerekir.

Tablo C .2 : İş arayanların memleketlerinde yaptıkları işi göstermektedir. Erkeklerin % 43,6 sı çiftçilik, % 18,6 sı vasıfsız işler yapmış, % 16,7 si metal sanayiinde % 9,3 ü de serbest çalışmıştır. Ancak % 11,8 i tabloda görüldüğü gibi çeşitli işler yapmışlardır.

Tablo C. 3 : İş arayanların memleketlerinde yaptıkları işlerin süresini göstermektedir. Bu süre tüm mürcaatta ve erkeklerde Mdn olarak ortalama 4,3, kadınlarda 4.0 yıldır. İş arayanların doğum yerlerinde çalıştıkları sürenin kısa oluşu popülasyonun genç bir grup oluşu ile izah edilebilir.

Tablo C. 4 : İstanbul doğumlu olmayan iş arayanların memleketlerini terkediş sebeplerini göstermektedir. Bu tabloda başlıca sebebin işsizlik, geçim zorluğu olduğu görülür. (% 73,6) Bunu memleketinden ailesi ile göç edenler, (%11,0) memleketinde tahsiline devam edememe yüzünden göç edenler(%8,8) izler. Diğer bir sebep te göçmenlerin ana vatana gelmeleridir ki tüm mürcaatta ancak 145 kişidir. (Tablo B.8) Erkek iş arayanlarda da bu oran aynı olmakla beraber kadınlarda büyük bir çoğunluk % 46,2 aileleri ile memleketlerinden göç etmişlerdir. Bunu işsizlik, ana vatana göç ve tahsile devam edebilme sebepleri izlemektedir. Çeşitli meslek gruplarının özelliklerine göre memleketi terk ediş sebepleri de değişiklik gösterir Meselâ: (0) meslek grubunda İstanbul doğumlu olmayan 50 kişiden 44 kişi yani % 88 tahsillerine devam edebilmek için memleketlerinden çıkmışlardır.

Tablo C. 5 : İstanbul Doğumlu olmayan iş arayanların memleketlerini terkediş tarihlerini gösterir. Bu tabloda doğum yerlerini 1950 den sonra terkedenlerin büyük çoğunlukta olduğunu görürüz (1951-60 arasında % 19 , 1961 den sonra % 73.7) ancak % 7.3 ü de 1950 den önce memleketlerinden çıkmışlardır. Yıllar, geriye gittikçe doğum yerlerini terkedenlerin sayısı da tedricen azalmaktadır. Bu tablodan göçlerin 1950 yılından sonra hızlandığını anlayabiliriz. Bu araştırmada İstanbul doğumlu olmayan tüm iş arayanların % 73.7 sinin 1960 yılından sonra doğum yerlerini terkedişini de popülasyonun çok genç bir grup oluşu ile açıklayabiliriz. (Tablo B.4) kadın ve erkek ayrımında da aynı paralelleri görebiliriz.

Tablo C. 6 : İstanbul doğumlu olmayan iş arayanların memleketlerini terkediş yaşını gösteren bu tabloda Mdn olarak ortalama yaş 20.9 dur. Kadınlarda ise 22.8 dir Bu araştırmadaki kadınlar erkeklere göre daha yaşlı bir gruptur. (Tablo B.4)

Çeşitli meslek grupları da aynı özelliği göstermekle beraber (4) grubunda memlek ti terkediş yaşı Mdn olarak ortalama 26.0 dir. Tablo (7 de de görüleceği gibi bu grup 4 kişi hariç başka şehirlere uğramadan doğrudan doğruya İstanbul'a gelmiştir.

Tablo C. 7 : İstanbul doğumlu olmayan iş arayanların İstanbul'a gelmeden önce başka şehirlere uğrayıp uğramadığını ve kaç şehre gittiğini gösterir tüm iş arayanların % 84.6 sı memleketlerini terkettikten sonra doğru İstanbul'a gelmiş, % 15.4 ü ise diğer şehirlere gittikten sonra İstanbul'a gelmiştir. Memleketlerinden çıktıktan sonra İstanbul'a gelmeden önce başka şehirlere uğrayan 338 iş arayanın gittiği şehir sayısı 407 dir. 338 iş arayanın gittiği şehir sayısı 407 dir. 338. kişinin 279 u (%82.6 sı) bir şehre, 47 si (% 13.9 u) iki şehre, diğerleri de üç, dört ve beş şehre gitmişlerdir. İstanbul'a gelmeden önce başka şehirlere uğrayan 11 kadın iş arayandan hepsi bir şehre gitmiştir. Kadınların % 93 ü doğrudan doğruya İstanbul'a gelmiştir.

(4) grubundaki iş arayanların hemen hepsinin doğrudan doğruya İstanbul'a geldiklerini görmekteyiz. Bunlar daha önce de izah edildiği gibi çoğunlukla Karadeniz, Orta ve Doğu Anadolu Bölgelerinden tarım mevsimin ölü olduğu zamanlarda gelmekte ve muhtemelen tarım mevsiminde yeniden

memleketlerine dönmektedirler (tablo B.11)

Tablo C.8:İstanbul'a gelmeden önce başka şehirlere giden iş arayanların gittikleri coğrafi bölgeleri ve şehirleri göstermektedir. En çok göç çeken şehirler Ankara İzmir ve Zonguldak'tır. Zonguldak Karadeniz Bölgesinde Sanayileşmiş bir kentimizdir. Muhtemelen Karadeniz Bölgesinde doğanların küçük bir kısmı İstanbul'a gelmeden önce Zonguldak'a gitmişlerdir.

Doğum yerini terkettikten sonra başka şehirlere giden 327 erkek iş arayandan 61 i, (% 15.2 si) 11 kadından 3 ü yurt dışında çalışıp İstanbul'a gelmişlerdir. Yurt dışında çalışmış İstanbul doğumlu olmayan 61 kişiden 55 i Almanya'da, bir kişi Hollanda İki kişi İsviçre, bir kişi İsveç, bir kişi Kanada, bir kişi Danimarka, bir kişi İran bir kişi Mısır ve bir kişi de Fransaya gitmiş ve dönmüşlerdir.

Ayrıca (0) meslek grubundan İstanbul doğumlu iki erkek ve bir kadın iş arayan Kuruma müracaatlarından önce Almanya'ya gidip dönmüş, (7-8) meslek grubunda bir kişi Almanya'ya iki kişi İzmir'e, bir kişi de Kocaeline gitmiş ve dönmüşlerdir. Bunlar Tabloda gösterilmemiştir.

Tablo C. 9 : Doğum yerlerini terkettikten sonra başka şehirlere giden iş arayanların gittikleri yerlerde çalışıp çalışmadıklarını ve kaç işte çalıştıklarını gösterir memleketlerinden çıktuktan sonra başka şehirlere giden 327 erkek iş arayandan 286 si (% 87.5 i) gittikleri yerlerde çalışmışlar, 41 i (% 12,5 u) çalışmamışlardır. Çalışmayanların bir kısmı o şehirlerde çok az kalmışlar veya küçük yaşlarda aileleri ile birlikte gitmişlerdir. Başka şehirlere giden 11 kadın iş arayandan 7 si gittiği yerde çalışmış, 4 ü çalışmamıştır. gittikleri yerlerde çalışan 286 erkek iş arayandan 169 u bir, 74 ü iki, 31 i üç, 8 i dört ve diğerleri de beş, altı ve yedi iş almışlardır. 169 kişinin aldığı iş sayısı 466 dır. Burada iş değiştirme hareketlilik görülmektedir. Bırakışıya geçen ortalama iş sayısı 2,8 dir. Halbuki iş arayanların memleketlerinde ve İstanbul'da yaptıkları işlerde bu hareketlilik görülmemektedir. (Tablo C 1 ve C 14)

Tablo C.10: İş arayanların gittikleri yerlerde aldıkları işleri göstermektedir. Erkeklerde alınan işlerin % 50.9 u metal işçiliği, % 17 si vasıfsız işler, % 9.3 serbest işlerdir. Bunları mensucat işçiliği, terziilik, teknik meslekler, ağaç işçiliği, gıda maddeleri imal işçiliği,

./..

profesyonel meslekler izlemektedir. Metal işçiliğinin çoğunlukta oluşunun sebebi (7-8) grubunun kalifiye işçi - bölümünün popülasyonun büyük bir kısmını teşkil etmiş olmasıdır. (Tablo A.3)

Tablo C. 11 : Memleketlerini terkettikten sonra başka şehirlere giden iş arayanların gittikleri yerlerde aldıkları işlerin süresini göstermektedir. Bu süre erkeklerde Mdn olmak ortalama 2,3, kadınlarda 1,6 yıldır. Bu rakamlar göçtükları yerlerden çıktuktan sonra İstanbul'a gelmeden önce başka şehirlere giden iş arayanların gittikleri yerlerde çok kısa zaman kaldıklarını gösterir.

Tablo C. 12 : İstanbul Doğumlu olmayan iş arayanların İstanbul'a geliş tarihlerini göstermektedir. İstanbul'a geliş 1950 den sonra hızlanmıştır. İstanbul 1950 den sonra daha çok göç çeken bir şehir haline gelmiştir. Bu oran 1960 dan sonra daha da artmıştır. İstanbul doğumlu olmayanların % 93.8 i 1950 dir sonra İstanbul'a gelmiştir. 1950 den önce gelenler ancak % 6.2 dir.

Tablo C. 13 : İstanbul doğumlu olmayan iş arayanların ilk İstanbul'a geliş yaşını göstermektedir. İlk İstanbul'a geliş yaşı tüm müracaatta Mdn olarak ortalama 21.7, erkeklerde 21,6, kadınlarda 23.2 dir. memleketlerini terkediş yaşı tüm müracaatta 20.9, erkeklerde 20.8, kadınlarda 22,8 dir. Aradaki fark başka şehirlerde geçirilen zamandır. Bu zamanın kısa oluşu İstanbul'a gelmeden önce başka şehirlerde çalışanların çalıştıkları süre ile ilgilidir (tablo C.11)

Tablo C. 14 : İş arayanların İstanbul'da çalışıp çalışmadıklarını ve hangi işte çalıştıklarını göstermektedir. Tüm iş arayanların % 53,7 si İstanbul'da çalışmış, % 46.3 ü de çalışmamıştır. Bu tabloyu , tablo B.11 ile karşılaştırsak tüm müracaatın (İstanbul doğumlular dahil) % 56.6 sının bir yıldan daha fazla bir zamandan beri İstanbul'da olduğunu görürüz buradan kuruma müracaatlarında İstanbul'da çalışmamış olan iş arayanların memleketlerinden veya, memleketlerinden çıktıktan sonra gittikleri yerlerden İstanbul'a yeni geldikleri sonucunu çıkarabiliriz. Bunların bir kısmı da ilk defa çalışmak üzere Kuruma müracaat etmiş iş arayanlardır. (Tablo C. 23) tüm müracaatın % 14.5 i ilk defa çalışmak üzere kuruma müracaat etmiştir.

Kadınlarda İstanbul'da çalışanlar % 34.9 olduğu halde

tüm kadın müracaatın (tablo B.11) % 82.3 ü bir yıldan daha fazla bir zamandan beri İstanbul'dadır kadın iş arayanların çoğunun tablo C.23 de de görüleceği gibi ilk defa çalışmak üzere kuruma müracaat ettikleri bu oransızlığı açıklar.

Kuruma müracaatlarından önce İstanbul'da çalışan 1256 erkek iş arayandan 828 i (% 65.9 u) bir iş, 320 si (% 25.5 i) iki iş, 76 sı (% 6.0) 3 iş, 22 kişi 4 iş, 8 kişi 5 iş ve 1 er kişi de 6 ve 7 iş almışlardır çalışılan iş sayısı 1837 dir.

Kadınlarda işe İstanbul'da çalışan 75 kişi 81 iş almışlardır. Kadınlarda % 93,4 ü bir işte çalışmıştır. Bu oran kadınlarda iş değiştirmede hareket olmadığını gösterir.

Tablo C. 15 : Kuruma müracaatlarından önce İstanbul'da çalışan iş arayanların çalıştıkları işleri göstermektedir. Çalışılan iş sayısı erkeklerde 1837 dir. Bu işlerin % 36,4 ü metal işçiliği, % 21,2 si vasıfsız işler % 14.4 ü serbest işlerdir. Bunları mensucat işçilikleri, ağaç işçilikleri, kundura ve deri işçiliği, büro işçilikleri, plastik ve lastik, tütün işçilikleri ve tabloda görülen diğer işler takip etmektedir. Kadınlarda 75 kişinin yaptığı 81 işten (% 37 si) % 45,7 sini vasıfsız işler teşkil etmektedir. Bunu ev işçiliği, tütün işçiliği, büro işçiliği, tenzilik mensucat işçiliği izler.

Tablo C. 16 : İş arayanların Kuruma müracaat etmeden önce veya müracaatları sırasında yaptıkları işlerin süresini göstermektedir. Tüm işçilerde bu süre 3.0, erkeklerde 2.9 kadınlarda 4.4 yıldır. kadınlarda sürenin fazla, oluşu kadar iş arayanların erkeklere göre daha yaşlı bir grup oluşudur. (Tablo B. 4)

Tablo C.17 : İstanbul doğumlu olmayan iş arayanların İstanbul'a kaç defa geldiklerini, ikinci gelişlerinde çalışıp çalışmadıklarını ve kaç iş aldıklarını gösterir. Erkeklerde İstanbul'a iki defa gelenler 187 kişidir ki, İstanbul doğumlu olmayan iş arayanların ancak % 9.2 sidir.

Kadınlarda ise sadece bir kişi iki defa İstanbul'a gelmiştir.

İstanbul'a iki defa gelen 187 iş arayandan 107 si (% 57.2) ikinci gelişinde İstanbul'da çalışmış 80 i (% 42.8i) çalışmamıştır. Çalışmayanlar muntemelen İstanbul'a Kuruma müracaatlarından az bir zaman önce gelmişlerdir. İstanbul'a ikinci gelişinde çalışan 107 kişi 138 iş almıştır. Bunlardan

83 kişi bir, 19 kişi iki, 3 kişi üç ve iki kişi de dört işte çalışmıştır.

Tablo C. 18 : İstanbul'a iki, defa gelen iş arayanların ikinci gelişlerinde ne iş yaptıklarını gösterir. 107 kişinin aldığı 138 işten 88 i (% 63.8 i) metal işçiliği, 18 i (% 13.0) vasıfsız işler 14 u (% 10.2) serbest işlerdir. Bunların kundura, plastik, mensucat ve büro işçilikleri izlemektedir.

Tablo C.19 : İstanbul'a iki defa gelen iş arayanların ikinci gelişlerinde yaptıkları işlerin süresini gösterir. Bu süre Mdn olarak ortalama 1.7 yıldır.

Tablo C. 20 : de İstanbul'a iki defa gelen iş arayanların son İstanbul'a geliş yaşlarının Mdn olarak ortalama 23.7 olduğunu görürüz ilk İstanbul'a geliş yaşı erkeklerde 21.6 idi (tablo C.13) İstanbul'a ilk geliş ile son geliş arasındaki zamanda iş arayanlar muntemelen tekrar memleketlerine dönmüşler veya başka şekillere iş aramak üzere gitmişlerdir.

Tablo C. 21 : Evvelce Başkasının işinde çalışan iş arayanların son işlerini terkediş nedenlerini göstermektedir. Başkasının işinde çalışanlar tablo C.23 de gösterilmiştir. Evvelce başkasının işinde çalışan 1319 iş arayandan % 32.2 si işverenle anlaşamadığından, % 24.7 si ücret azlığından, % 15.4 ü askere gideceğinden, % 13.2 çalıştıkları işyerleri sigortasız olduğundan işlerini terketmişlerdir. Tensikat dolayısıyla, (% 3.5) iş bittiğinden, (% 8.3) veya işyeri kapandığından (% 2.7) işlerini bırakmak zorunda kalanların sayıları fazla değildir. Erkek iş arayanlarda yine aynı paralelleri görmekteyiz. Evvelce başkasının işinde çalışan 84 kadın iş arayandan 29 u işverenle anlaşamadığından 29 u işyeri sigortasız olduğundan, 26 sı da ücret azlığından işlerini terketmişlerdir. İş bittiğinden işten ayrılmak zorunda kalanlar muvakkat işlerde çalışanlardır ki bunlar genellikle vasıfsız işçilerdir; veya götürü iş alanlardır ki (78) grubunun kalife işçileri kısmında görülmektedir.

Tablo C. 22 : Halen çalışanların işten çıkmak istemelerinin nedenlerini gösterir. Halen çalışanlar tablo C.24 ve 25 te görülmektedir. Halen çalışan 375 erkek iş

aryanın % 30 u ücret azlığından, % 27.8 i devlet işine girmek için, % 15.5 i çalıştığı iş sigortasız olduğundan, % 13.6 si işyerinin oturduğu semte uzaklığından % 13.1 i de işverenle anlaşamadığından çalıştıkları işlerden çıkmak istemekte ve başka işler aramaktadırlar.

Tablo C. 23 : Kuruma müracaat ettiklerinde ilk defa çalışmak isteyenlerle evvelce çalışmış olanları göstermektedir. Tüm müracaatın % 14.5 i ilk defa çalışmak üzere kuruma müracaat edenler, % 85.5 i de daha önce çalışmış olanlardır. Erkek iş arayanların % 9.7 si Kuruma müracaat etmeden önce hiç çalışmamış, % 19.1 i kendi işinde, % 71.2 si de başkasının işinde çalışmıştır. Kadın iş arayanların % 59.1 i Kuruma müracaatlarından önce hiç çalışmamıştır. Kadınlardan ancak 2 kişi kendi işinde çalışmıştır.

Tablo C. 24 : Başkasının işinde çalışanlardan halen çalışmakta olup ta iş arayanlarla işsizleri göstermektedir. Halen çalışanlar Tablo C. 22 de gösterilen sebepler dolayısıyla iş aramaktadır.

Erkeklerde halen çalışanlar başkasının işinde çalışanların % 29.5 unu kadınlarda % 2.3 ünü teşkil etmektedir. Kurma müracaatlarında işsiz olanlar erkeklerde % 70.5, kadınlarda % 97.7 dir.

Tablo C. 25 : Kuruma müracaatları sırasında bir meşguliyetleri olan veya normal süre çalıştıktan sonra emekli olanların ve halen hiç bir meşgaleleri bulunmayan hakiki işsizlerin sayısını göstermektedir. Hakiki işsizler tüm müracaatın % 74.6 sı, halen çalışanlardan iş arayanlar % 15.2 si, emeklilerden iş arayanların % 5. i, (ancak 12 kişi) ev kadınlarından iş arayanlar % 4.8 i, öğrencilerden iş arayanlar % 4.9 u dur. Tablo B. 6-7 de meslek okullarında ve diğer okullardaki öğrenciler görülmektedir.

Erkek iş arayanlarda yine hemen hemen aynı paralelliği görebiliriz.

Tüm kadın iş arayanların % 41.4 ü hakiki işsiz, % 55.9 u ev kadınlarından iş arayanlar, 4 kişi de öğrencilerden iş arayanlar, 2 kişi de halen çalışanlardan iş arayanlardır.

./...

Tablo C. 26 : Kuruma müracaat eden iş arayanların istedikleri işi göstermektedir. Tüm müracaatın % 65.0 i nedere olsa çalışabileceklerini yani işyeri tefrik etmediklerini, % 7.2 si kamu işyerlerinde, % 27.8 i de belirli işyerlerinde iş istediklerini bildirmişlerdir. Erkek iş arayanların % 62.7 si işyeri tefrik etmez, % 7.8 i kamu işyerlerinde, % 29.5 i belirli bir işyerinde çalışmak isterler. Kadın iş arayanların % 87.4 ü nerede olsa çalışırlar % 11.2 si belirli işyerlerinde, ancak üç kişi de kamu işyerlerinde çalışmak istemektedirler.

(0) ve (2) meslek gruplarında incelenen iş arayanların hemen hepsi Kuruma müracaatlarında işyeri tefrik etmemekte olduklarını, nerede olsa çalışabileceklerini ifade etmişlerdir.

Tablo C. 27-28 : Belirli işyerlerinde iş isteyenlerin çalışmak istedikleri müesseseleri gösterir. Erkek iş arayanların % 62.6 si Belediyede, % 21.3 ü Denizcilik Bankasında % 5.6 si Tekelde çalışmak istemekte bunu PTT Y.S.B, D.D.Y. Karayolları , askeri işyerleri, Sumerbank Et Balık Kurumunda çalışmak isteyenler takip etmektedir.

Kuruma müracaatlarında belirli işyerlerini de çalışmak isteyenlerin % 36,7 si İETT de iş istemektedir. İETT de iş isteyen 259 iş arayandan 142 si otobüs biletiçisi olarak çalışmak istemektedir. Bunların 76 si (7-8) grubunun kalifiye işçi kısmındaki iş arayanlar olup kendi mesleklerinde çalışmak istemektedirler.

Sumerbank ve Tekel'de çalışmak isteyenleri az oluğu Sumerbank Bakırköy Bez Fabrikasına Şube Merkezine bağlı Bakırköy Bürosunun, Cevizli Tekel sigara ve Cibali Tütün Fabrikalarına Kartal ve Eyüp Bürolarının işçi göndermeleri ve bu müesseselerde çalışmak isteyenlerin sözü geçen bürolara müracaat etmeleridir. Şube merkezi ancak Kuruçeşmedeki Tekel Çay Paketleme Fabrikasına ve Sumerbank Yıldız Porselen Fabrikasına işçi göndermektedir. Bu tabloda belirli müesseselerde iş isteyenlerin çalışmak istedikleri işyerlerini hepsinin kamu işyeri olduğu dikkati çekmektedir. Sebebi işe kamu işyerlerinin Bakanlar Kurulu Kararına göre işçilerini İş ve İşçi Bulma Kurumlarından alma zorunluluklarıdır. Kamu işyerlerinde çalışmak isteyenler bu nedenle Kuruma müracaat etmek zorundağdır. Özel işyerlerine kendi teğebbüsleri ile de gire-

bilmektedirler.

MESLEKİ DURUMU İLE İLGİLİ TABLOLAR

Tablo D. 1-2-3 : Meslekli ve vasıfsız işçileri ve meslekli iş arayanların kaç meslekleri olduğunu göstermektedir. Tüm müracaatın % 28 i vasıfsız işçi, % 72 si de meslekli dir. Bu durum tablo D.4 te de görülmektedir. Meslekli iş arayanların 159 unun iki mesleği, 18 inin de 3 mesleği vardır. Birden fazla mesleği olanlar (2) ve (7-8) grubunun kalifiye işçi kısmında toplanmıştır. Büro işçilerini kapsayan (2) grubundaki büro işçilerinin bir kısmı muhasebe, daktilo veya yabancı dil bilmektedirler. (7-8) grubunun kalifiye işçiler kısmında 145 kişinin ikinci meslekleri bulunmaktadır, ki bunlar dana çok metal işçiliği yapanların esas mesleklerini tamamlayıcı mahiyetteki mesleklerdir. Meslekli kadın iş arayanlarda iki meslekli yoktur.

177 iki meslekli iş arayandan 48 i ikinci mesleğinde çalışmamıştır. Bunlar ikinci mesleklerini bir eğitim sonucu elde etmişlerdir. İkinci mesleğinde çalışanların çalışma süreleri mda olarak ortalama 1.8 yıldır. 3 meslekli olan 18 kişiden üçü, üçüncü mesleğinde çalışmamış 15 i çalışmıştır. 3 meslekli olanlar da yine (2) ve (7-8) grubunun kalifiye işçi kısmındadır.

Tablo D. 4 : Kuruma müracaat eden iş arayanların mesleki pozisyonlarını göstermektedir.

Tüm müracaatın % 7.8 i çırak, % 25.7 si kalifiye işçi % 7.1 i kalfa, % 11.3 ü usta, % 8.9 u ehliyetli işçi, % 10.8 i de diplomalıdır. Ustabacı ancak tüm iş arayanlarda 10 kişidir. Mesleki özelliklerine göre (0) ve (2) grubundaki iş arayanlar diplomalı, (4) grubunun büyük bir çoğunluğu (% 81 i) ile (9) grubunun % 35 i vasıfsız işçilerdir. (7-8) grubunun vasıfsız işçileri bütün tablolarda zaten ayrıca gösterilmiştir. (6) grubunda incelenen gemiciler çoförler ve ateşçiler ehliyetli işçilerdir. (Tablo A.3)

Kadın iş arayanlarda vasıfsız işçiler büyük bir çoğunluğu, tüm kadın müracaatın % 79.1 ini teşkil etmektedir. Kalifiye işçi ancak 18 kişi, (0) ve (2) grubunun tümü de diplomalıdır.

Tablo D. 5-6 : İş arayanların kendi mesleklerinde çalışıp çalışmadıklarını ve çalıştıkları süreyi gösterir. Mesleğinde çalışmayanlar erkeklerde % 10.2 kadınlarda % 59.1 dir. Bu tabloyu Tablo 3.22 ile karşılaştırırsak çeşitli meslek gruplarındaki iş arayanların (vasıfsız veya meslekli oluğlarına göre) kendi mesleklerinde çalıştıklarını, ancak (2) grubunda 10 kişinin kendi mesleğinde çalışmadığını görürüz. Bunlar vasıfsız işler yapmışlardır. Mesleğinde çalıştığı yıllar tüm müracaatta ve erkek iş arayanlarda Mdn olarak ortalama 5.1 , kadınlarda ise 3.6 dir.

Tablo D. 7 : İş arayanların kurs görüp görmediklerini ve kaç kurs gördüklerini gösterir. Erkek iş arayanlardan sadece 92, kadınlardan 11 kişi kurs görmüştür. kurs gören erkek ve kadın 103 kişinin gördüğü kurs sayısı 107 dir.

Tablo D. 8 : Görülen kursların mesleklere göre dağılığını gösterir. Erkek iş arayanlar daktilo, elektrik, radyo, marangoz, kaynak, muhabere, teknik resim, muhasebe, nastabakıcı, motor ve şoför kurslarını görmüşlerdir. (2) grubundan 22 erkek iş arayan daktilo (6) grubundan 16 kişi muhasebeci, 15 kişi şoför kursu, (7-8) grubunun kalifiye işçi kısmından 41 kişi de çeşitli meslek kursları görmüşlerdir.

Kurs gören 11 kadın iş arayandan 8 i daktilo, 2 si terzi ve 1 kişi de hemşire kursu görmüştür.

Tablo D. 9-10 : Kursların nerelerde görüldüğünü ve kurs sürelerini gösterir. Erkek iş arayanlar İş ve İşçi Bulma Kurumunun, Milli Eğitim Bakanlığının, Erkek Sanat Enstitülerinin, Belediyelerin, İller Bankasının, çeşitli Fabrikaların açtığı kurslarda, özel sekreterlik kurslarında ve askerde kurs görmüşlerdir. Erkek iş arayanların % 49 ü (47 kişi) askerde kurs görmüşlerdir. Meslek gruplarını inceleyecek olursak askerde görülen kursların muhabere, şoför ve daktilo kursları oldukları görülür.

Kurs gören 11 kadın iş arayandan 8 i özel sekreterlik okulunda daktilo kursu, 1 kişi hemşire kursu 2 kişi de gezici kurslarda dikiş kursu görmüşlerdir.

Görülen kursların % 80.2 sinin süresi 6 ay veya daha

./...

az bir zaman muhtemelen 3 aydır. % 17.1 inin süresi 7 ay ile bir yıl arasındadır. İki kursun müddeti 19 ay ile 2 yıl arasında, sadece 1 kursun müddeti de 2 yıldan fazladır.

Tablo D. 11 : Yabancı dil bilen ve bilmiyenleri, bilenlerin kaç yabancı dil bildiklerini ve bu lisanların hangileri olduğunu göstermektedir. Yabancı dil bilenler erkek iş arayanların % 8.0 i, kadın iş arayanların % 12.6 sını teşkil eder. 208 kişinin bildiği yabancı dil sayısı 225 tir. Bunların 145 i göçmendir ve yugoslavca, Bulgarca ve Romence bilmektedir. 28 İngilizce, 26 Almanca, 15 Fransızca ve 11 Arapça bilinmektedir. Birden fazla yabancı dil bilenler (0) meslek grubunda toplanmıştır. (0) grubunun özelliklerini göz önünde tutarsak bu durum olağandır. Vasıfsız işçilerde lisan bilenler göçmenlerdir. (7-8) grubunun kalifiye işçi kısmındaki yabancı dil bilenler ise Almanya'da çalıştıkları sırada orta derecede Almanca öğrenmiş kimselerdir. (6) grubunda İngilizce bilen iki kişi işe gemicidir ve dış ülkelere gemi ile gittiklerinde orta derecede pratik İngilizce öğrenmişlerdir.

EKONOMİK DURUMU İLE İLGİLİ TABLOLAR

Tablo E 1 : İş arayanların sen çalıştıkları veya halen çalışmakta oldukları işyerlerindeki ücretlerini göstermektedir. (Kendi işinde çalışanlar hariç tutulmuştur) Tablo C.23,24 de Kuruma müracaat etmeden önce hiç çalışmayanlar, halen çalışanlar, kendi işinde ve başkasının işinde çalışanlar gösterilmiştir.

Tüm müracaatta Mdn olarak ortalama ücret 622,5 lira mean ücret 660.7 dir. Erkek iş arayanlarda Mdn olmak ortalama 635.1, mean ücret 671.2 dir. Kadınlarda ücret daha düşüktür. Mdn 436,6, mean ücret 487.8 dir.

Bu tabloda ücretlerin genel olarak düşük olduğunu görüyoruz. Buna bazı nedenlere bağliyabiliriz.

Araştırma kapsamına alınan erkek iş arayanların % 23 ünü, kadın iş arayanların % 99.1 ini vasıfsız işçiler teşkil etmektedir. Usta niteliğinde olanlar da ancak tüm erkek müracaatın % 12.3 üdür. (Tablo D.4) vasıfsız işçilerin ücretleri bugün dahi düşüktür. Araştırma 1969 yılı

./...

müracaatı üzerinde yapıldığına göre Kuruma 1969 yılı içerisinde müracaat eden işçi arayanların bir kısmı muhtemelen 1968 yılında çalıştıkları işteki ücretlerini söylemişlerdir. Kalifiye işçi grubunda incelenen iş arayanların da iş tecrübeleri fazla olmadığından düşük ücret almaktadırlar. Tablo D.6 da görüleceği gibi iş arayanların mesleklerinde çalıştıkları yıllar Mdn olarak ortalama 5.1 dir. Bunun 2 veya 3 yıllı çaraktık devresi olduğuna göre iş tecrübeleri ortalama 2 veya 3 yıldır. Buradanda İş ve İşçi Bulma Kurumuna çok kalifiye işçilerin müracaat etmedikleri sonucu çıkarabiliriz.

7-8 grubunun kalifiye işçi kısmında Mdn olarak ortalama ücret 673.5, mean ücret 717.5 bulunmuştur. Bu rakamlar genel ortalamalardan daha büyüktür.

İŞ ARAYANLARA KURUMCA YAPILAN İŞLEMLER İLE İLGİLİ

TABLolar

Tablo F.1 : Kuruma müracaat eden iş arayanların işe gönderilip gönderilmediklerini ve işe gönderilenlerin işe yerleşip yerleşmediklerini gösterir. Hiç işe gönderilmeyenler tüm iş arayanların % 30.0 ini, erkeklerin % 41.3 ünü, kadınların ise % 13 ünü teşkil eder. İşe gönderilenlerden iş bulanlar tüm müracaatın % 29.5 i , erkek iş arayanların % 25.6 sı, kadın iş arayanların ise % 70.7 sidir. İşe gönderilip te işe yerleşemeyenler (sebepleri tablo F.4 te gösterilmiştir.) tüm müracaatın % 31.7 si, erkeklerin % 33.1 i, kadınların % 16.3. üdür. Bu tabloda Kuruma müracaat eden kadın iş arayanların iş bulma şanslarının daha çok olduğunu görülmektedir. Kuruma müracaat eden kadın iş arayanların büyük bir kısmı % 70.7 si iş bulmuştur.

İşe gönderilen 1520 iş arayandan % 48.2 i iş bulmuş, % 51.8 i iş bulamamıştır. Erkek iş arayanlardan işe gönderilen 1333 kişinin % 43.6 si iş bulmuş, % 56.4 ü bulamamıştır. Bu oran kadın iş arayanlarda değişiktir. İşe gönderilen kadın iş arayanların % 81,3 ü iş bulmuş, ancak % 18.7 si iş bulamamıştır.

./...

Tablo P.2 : İş arayanların Kurumca kaç işe gönderildiklerini gösterir. Tüm müracaattan 961 kişi hiç işe gönderilmemiştir. (Tablo P.1) işe gönderilen 1520 iş arayandan 992 si (65.3)ü bir, 314 ü (% 20.6 sı) iki, 110 u (% 7.2 sı) üç, 50 kişi dört, 29 kişi beş, 14 kişi altı işe gönderilmiştir. 7,8,9,10 ve 12 işe gönderilenler çok az ancak 11 kişidir kadın iş arayanlar daha çok işe gönderilenler çok az ancak 11 kişidir . Kadın iş arayanlar daha çok işe gönderilmiştir. 1333 erkek iş arayan 2046 işe, 187 kadın iş arayan 429 işe gönderilmiştir. Ortalama işe gönderilme sayısı erkeklerde 1.5 , kadınlarda 2.3 tür. Bu tablo da bundan önceki tablo P.1 de görüldüğü gibi kadın iş arayanların iş bulma ve işe gönderilme şanslarının erkeklere göre daha çok olduğunu gösterir.

Tablo P.3 : Bundan önceki tabloda (tablo P.2 de) gösterilen göndermelerin sonuçlarına belirtmektedir. 1333 ü erkek ve 187 si kadın olmak üzere 1520 iş arayan 2475 işe gönderilmiştir. Bu göndermelerin 952 si (% 38.4ü) işe yerleşme ile sonuçlanmış, 1523 ü (% 61.6 sı) da Tablo P.4 de gösterilen nedenler dolayısıyla işe yerleşme ile sonuçlanmamıştır.

187 kadın iş arayan 429 işe gönderilmiş, bu göndermelerin 276 sindan (% 64.3) olumlu sonuç alınmıştır.

Tablo P.4 : İşe yerleşme ile sonuçlanmayan göndermelerden neden olumlu sonuç alınmadığını göstermektedir. 152 ü kadın grubunda, 1370 i de erkek grubunda olmak üzere 1523 göndermeden % 41.6 sı işveren beğenmediğinden, % 17 si işi işi kabul etmediğinden % 12 işe giriş sınavında başarı gösterilmediğinden, % 11.5 i işyerine görüşülmek üzere gidilmediğinden, % 6 sı kadro yetersizliğinden, % 55 i ücret azlığı dolayısıyla iş arayanların işi kabul etmemesinden % 5.8 i de bilinmeyen sebeplerden işe yerleşme ile sonuçlanmamıştır.

Tablo P.5 : Kurumca iş bulunan iş arayanlara kaç iş bulunduğunu göstermektedir. (tablo P.1 de iş bulunanlar gösterilmiştir) tüm müracaatta 733 kişi 952 iş bulmuş, erkeklerden 581 kişi 676 iş, kadın iş arayanlarda iş bulunanların % 87 si bir iş, % 10.7 si iki iş , ancak 10 kişi 3 iş, 3 kişi dört ve bir ki de beş iş bulmuşlardır.

./...

Kadın iş arayanların % 61.2 si bir, % 20.4 ü iki iş, % 6.6 sı üç iş, % 6.6 sı dört i , 3 er kişi 5 ve 6 iş, birer kişi de 8 ve 10 iş bulmuşlardır. Birden fazla iş bulanlar, bulunan birinci işten çıkıp tekrar Kuruma müracaat etmişler ve tekrar işe gönderilmişlerdir. Bulunan iş sayısının fazla oluğu iş arayanların bir işte fazla çalışmadıklarını göstermektedir. Bu durum kadınlarda çok belirlidir. (a) grubunda incelenen kadın işçileri çok iş değiştirmekte, girdikleri işlerde kısa bir müddet çalışmak yeniden iş bulsak üzere Kuruma müracaat etmektedirler (9) kadın grubunda bir kişiye düşen ortalama iş sayısı 2.2 dir. Erkek iş arayanlarda ortalama iş sayısı 1.3, tüm kadınlarda 1.8 dir.

Tablo F.6 : İş arayanlara bulunan her iş için yapılan gönderme sayısını göstermektedir. Bulunan işlerden 685 için (% 72.0) bir gönderme, 170 i için (% 17.8) iki gönderme, 64 ü için 3 , 8 i için 5, 5 i için 6, sadece 1 iş için de 7 gönderme yapılmıştır. 952 iş 1370 gönderme sonucunda bulunmuştur. Bir iş bulmak için yapılan gönderme sayısı ortalama 1.4 tür. kadın ve erkek gruplarında da bu oran hemen hemen değişmemektedir.

Tablo F. 7 : İşe gönderildikleri halde işe yerleşmeleri mümkün olmayan iş arayanların kaç gönderme yapıldığı halde iş bulamadıklarını göstermektedir.

İş bulamayan 787 kişi 1103 işe gönderildikleri halde iş bulamamışlardır. Ortalama gönderme sayısı tüm iş bulamayanlarda 1.4 tür. Bu oran erkek ve kadınlarda da değişmemektedir.

İş bulamayan 787 iş arayanın 582 si (% 73.9 u) bir, 139 u (% 17,7 si) iki, 37 si (% 4.7 si) üç, 18 i (% 2.3) dört, 7 si 5, 3 ü 6 ve bir kişi de 7 işe gönderildikleri halde işe girememişlerdir. (olumsuz sonuçlanan göndermeler ve sebepleri tablo F.4 te gösterilmiştir.)

Tablo F.8 : Bulunan işlerin özel ve kamu müesseselerine göre ayırımını göstermektedir. Tüm işlerin % 65.9 u özel, % 34.1 i kamu işyerlerinde bulunmuştur. Kadın iş arayanlar için bulunan işlerin büyük bir çoğunluğu % 96.7 si özel işyerlerindedir. Kamu Müesseseleri

lerinde ancak 9 iş bulunmuştur.

(4) ve (6) grubu ile (7-8) grubunun vasıfsız işçiler bölümündeki iş arayanlara bulunan işlerin çoğu genel toplamdakine zıt olarak kamu işyerlerindedir. (Tablo F.9.10 da) açıklama yapılacaktır.)

Tablo F.9-10: Kamu işyerlerinde bulunan işlerin hangi müesseselere ait olduklarını gösterir. Erkekler de kamu işyerlerinde bulunan işlerin % 47.3 ü Belediyeye aittir. Bunu % 11 ile Denizcilik Bankası % 13.2 ile PTT izlemektedir. Tabloda görüldüğü gibi diğer kamu işyerlerinde bulunan işlerin oranları yüksek değildir. (4) grubunda kamu işyerlerinde bulunan 81 işten 43 ü Belediye Fen işlerine aittir. (7-8) grubunun vasıfsız işçiler kısmında bulunan işlerin yarısı da yine Belediyededir. (6) grubunun çoğunluğunu şoförler teşkil etmektedir. (Tablo A.3) bunların çoğu ağır vasıta ehliyetlidir ve Özel şahıslar yanında kendi teçebbüsleri ile kolaylıkla iş bulabildiklerinden kuruma ancak resmi işyerlerine gönderilmektedirler.

Belediye ve Denizlik Bankasından başka Tekel ve Sümerbank gibi diğer kamu işyerlerine fazla işçi yerleştirilememesinin sebebi daha önce de açıklandığı gibi Şube Merkezine bağlı büroların kendi bölgelerindeki kamu işyerlerine işçi göndermeleridir.

Tablo F. 11 : Kuruma müracaat ettikleri tarihte iş bulamayanların müracaat tarihlerinden sonra uygun işler için davet edilip edilmediklerini ve kaç defa davet edildiklerini göstermektedir. İşçi davetleri üzerinde "iş isteğiniz hakkında görüşmek üzere bu kartın postaya verildiği tarihten itibaren en geç üç gün zarfında Kurumumuza müracaatınız rica olunur" ibaresi yazılı bir kart bu kart ile davet edilmektedirler.

Davet edilenler tüm müracaatın % 22.3 ünü teşkil etmektedir. (553 kişi) 553 kişinin 402 si 1 defa, 115 i 2 defa, 25 i üç defa, 7 si 4, 2 si 5 ve birer kişi de 6 ve 7 defa davet edilmişlerdir. 533 kişi için yapılan davet sayısı 758 dir.

Tablo F. 12-13 : Kuruma yapılan davetlere gelenler

ile gelmeyenleri ve kaç defa davete geldiklerini gösterir davet edilen 553 kişiden 292 si (% 52.8 i) gelmiş, 261 i (% 47.2) gelmemiştir. Davete gelen 292 kişiden 27 si 1 defa 6 sı 3 defa 2 si 6 defa davete gelmiştir. 292 kişinin davete gelme sayısı 341 dir.

Yapılan 758 davetin 341 ine (% 45.0) gelinmiş, 417 sine (% 55.0) gelinmemiştir.

Tablo 9: 1. 1969 YILINDA İŞ VE İŞÇİ BULMA KAZANIMA MÜKAFIYAT EDEN İŞ GRUPLARININ SAYISI VE %10 ÖRNEK

Meslek grupları	N	Erekek		Kadın		N	Erekek		Kadın	
		m	%	m	%		m	%	m	%
(10) Profesyonel, Teknik ve İşçi İşçileri	715	639	89.4	76	10.6	72	64	88.9	8	11.1
(11) İdari ve İdari Yardımcılar	15	15								
(12) Büro işçileri	1957	1765	90.2	192	9.8	196	177	90.3	19	9.7
(13) Sadık İşçileri	188	182		6		18	18	100.0		
(14) Çiftçiler, Balıkçılar, Avçılar	2924	2924				292	292	100.0		
(15) Madencilik	21	21								
(16) Nakliyat ve Muhabere İşçileri	2295	2285		12		228	228	100.0		
(17-18) Küçük Sanatkarlar ve İşçileri	44146	13079	29.6	1067	2.4	1414	1307	92.5	107	7.5
(19) Spor, Hizmetli, Hizmetçi ve Diğerleri	2622	1809	69.0	813	31.0	261	180	69.0	81	31.0

Tablo A.2. is PRAYANLARIN MESLEK DAĞILIMININ GÖRÜŞ DAĞILIMI

N	M E S L E K									G R U P L A R I						
	(0)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7-8)	(9)							
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%				
	2481	7.2			196	7.9	18	1.7	292	11.7	228	9.2	1414	57.1	261	10.5
Erkek	2266	64			177	7.7	18	1.8	292	12.0	228	10.0	1302	58.2	180	7.9
Kadın	215	8			19	8.8	-						102	49.8	81	37.7

Tablo A-3. İŞ ARAYANLARIN ANA MESLEK GRUPLARI İÇERİSİNDEKİ ESAS MESLEKLERİ

Ana meslek grupları	Meslekler	N		Erkek	Kadın
		2481	2266		
(0)	Toplam	72	64	8	
Profesyonel Teknik ve ilgili iş erbabı	Mimarlar-Mühendisler, teknikerler	40	55.5	39	1
	Topograflar	7	9.8	7	
	Kimyagerler	3	4.2	2	1
	Fizikçiler	1	1.4	1	
	Jeologlar	1	1.4	1	
	Hekimler	4	5.5	3	1
	Hemşireler- Hastabakıcılar	4	5.5	2	2
	Hukukçular	1	1.4		1
	Sanatkarlar	1	1.4	1	
	Tercümanlar	8	11.1	7	1
	İktisatçılar	2	2.8	1	1
(1) İdari ve idari yetkililer	To				
(2)	Toplam	196	177	19	
Büro işçileri	Muhasebeciler ve Yardımcıları	31	26	5	
	Daktilolar	54	46	8	
	Büro Memurları	111	105	6	
(3)	Toplam	18	18		
Satış işçileri	Tezgâhtarlar	15	15		
	Seyyar Satıcılar	3	3		
(4)	Toplam	292	292		
Çiftçiler Balıkçılar Avcılar Tarımçılar	Çiftçiler	161	161	89.0	
	Balıkçılar	2	2		
	Traktör sürücüsükü	3	3		
	Buhçeran	26	26		
(5) Madençiler					
(6)	Toplam	229	229		
Nakliye ve muhabere mesleklerinde çalışanlar	Gemiciler	59	59		
	Ateşçiler	24	24		
	Soförler	123	123		
	Telefon ve telgraf operatörleri	20	20		

7-8	Toplam	1414	1307	107
Küçük sanat- lar erbabı ve istihsal ameliyesinde çalışanlar	Presci (Metal)	35	35	
	Kaynaşıcı, izabeci, demirci	195	195	
	Tamirci	187	187	
	Tornacı, tezevici, frezeçi vb.	118	118	
	Elektrikçi	88	88	
	Marangoz, mobilyacı	102	102	
	Montajcı	30	30	
	Sihhi tesisatçı	42	42	
	Dökümü	37	37	
	Terzi, derici, sarraf	69	65	4
	Lâstik ve plâstik işçisi	32	32	
	İş Makineleri Operatörü	30	30	
	Şeker ve fırın işçisi	20	20	
	Tütün işçisi	27	16	11
	Gömlekçi	2	2	
	Kimya işçileri	16	16	
	Mensucat işçileri	56	53	3
	İnşaat işçileri	41	41	
	Vaufsız istihsal işçileri	287	198	89
(9)		261	180	81
Hizmet, Spor ve dinlendirme meslekleri- de çalışanlar	İtfaigeci	4	4	
	Bekçi, polis, gardiyan	20	20	
	Garson	80	80	
	Berber	2	2	
	Asçı	25	25	
	Hizmetçi	32		32
	Potografçı	1	1	
	Hizmet işçileri	97	48	49

Tablo B 1: İŞ ARAYANLARIN MEDENİ HALİ

		N	Bekar		Evlü		Dul			
			m %		m %		Eşi ölmüş		Boşanmış	
			m	%	m	%	m	%	m	%
		2481	1110	44.7	1308	52.7	24	1.0	39	1.6
Meslek Grupları	Erkek T.	2266	1062	46.9	1186	52.3	10	.4	8	.4
	Kadın T.	215	48	22.3	122	57.2	14	6.5	31	14.5
0	E.	64	37		27					
	K.	8	3		4				1	
1	E.									
	K.									
2	E.	177	140		37					
	K.	19	16		2				1	
3	E.	18	7		11					
	K.									
4	E.	292	82		209					1
	K.									
5	E.									
	K.									
6	E.	229	86		132		5		5	
	K.									
7-8	E.	1109	523		579		5		2	
	K.	198	87		111		-		-	
9	E.	180	100		80					
	K.	81	2		55		13		11	

Butün Tablolar da görülen (7-8) grubundaki ikinci sıra aynı grubun vasıfsız istihsal işçileridir.

Tablo B. 2 : ÇOCUKLU VE ÇOCUKSUZ NİLETERE, ÇOCUK SAYISI

	N	Çocuklu		Çocuklu		N	Çocuk Sayısı									Toplam Çocuk Sayısı
		m	%	m	%		1	2	3	4	5	6	7	8	9	
	1371	214	15.6	1157	84.4	1157	305	338	218	167	90	27	6	2	1	2985
E.T.	1204	188	15.6	1016	84.4	1016	282	294	185	147	78	22	6	2		2593
K.T.	167	26	15.5	141	84.5	141	26	44	33	20	12	5			1	392
0	E.	24	8	19	19	19	12	4	2	1						30
	K.	5	2	3	3	3	1	2								5
1	E.															
	K.															
2	E.	37	8	29	29	29	10	10	5	1	2	1				65
	K.	3	1	2	2	2	1		1							4
3	E.	11	2	9	9	9	2	3	2	1			1			25
	K.															
4	E.	210	11	199	199	199	36	55	38	36	24	7	2	1		588
	K.															
5	E.															
	K.															
6	E.	142	27	115	115	115	52	75	14	7	3					215
	K.															
7.8	E.	586	121	465	465	465	138	131	93	77	25	4		1		1128
	K.	111	8	108	108	108	12	32	18	15	18	7	2			305
9	E.	90	18	67	67	67	13	28	17	8	4	2				124
	K.	80	3	77	77	77	13	20	13	15	11	4	1			238
	K.	77	10	69	69	69	11	19	15	12	8	3				

Esti. ve Dullar N olarak alındı.

Tablo B.3 ORTALAMA ÇOCUK SAYISI

	N	Çocuk sayısı	Ortalama çocuk sayı
Geniş alan	1152	2985	
Erkek	1016	2593	2.5
Geniş alan Kadın	141	392	2.8

TABLE B. 4. KURUM NUKLEARAT EDEN IS AKRYANLIRIN YASLARI

	N	-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-	Mdn	Q1	Q2
	2481	27	306	781	628	286	258	106	47	21	15	5	1	25.5	21.3	31.6
E.T.	2266	24	279	748	595	262	218	76	36	15	10	3		25.2	21.2	30.5
K.T.	215	3	27	33	33	24	40	30	11	6	5	2	1	31.9	22.1	39.7
0																
G.	64		1	14	31	7	5	3		1	1	1				
K.	8		1	2	4			1								
1																
E.																
K.																
2																
E.	177	1	35	94	22	8	6	2	5	1	3					
K.	19	4	4	12	1		1									
3																
G.	18		1	9	5	2	1									
K.																
4																
E.	292		14	98	74	37	49	9	5	4	2			26.8		
K.																
5																
E.																
K.																
6																
E.	224		1	95	77	25	22	14	3	1						
K.																
7-8																
E.	1109	-	134	389	301	147	96	39	17	3	2	1				
K.	198	16	29	55	47	21	21	5	2	2	2	-				
9																
E.	180	7	65	26	38	15	18	4	3	3		1				
K.	81		2	7	6	7	19	20	9	4	4	2	1	39.4		

Tablo B.5

TAHSİL DURUMU

		Yok				Var				
		N	Okur-yazar değil m %		Okur-yazar m %		meslek Okul- ları m %		Diğer okur- m %	
		2481	216	8.7	433	17.4	207	8.3	1625	65.6
	E.T.	2266	113	5.0	396	17.4	205	9.0	1552	68.6
	K.T.	215	103	47.9	37	17.2	2	0.9	73	34.0
0	E.	64					31		33	
	K.	8					1		7	
1	E.									
	K.									
2	E.	177					32		145	
	K.	19					1		18	
3	E.	18			3				15	
	K.									
4	E.	292	40	13.7	112	31.4	4	8.3	136	46.6
	K.									
5	E.									
	K.									
6	E.	228	2		13				213	
	K.									
7-8	E.	1109 192	40 17		177 56		178 -		754 125	
	K.	107	42		24				41	
9	E.	180	14		35				131	
	K.	81	61	75.0	13	16.0			7	9.0

Table B.10: IS MATHYMLAKIN BIK TIL OICE GULUNOUKIAPI YAK

	N	Mamma ASI		Koradeng		Dogu. An.		Oola Anoddi.		Ege ASI		Abdeng ASI		Gang. O. An.		Bulbeng Oov.		Mmanga		Franka	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
2481		1540	62.1	396	16.1	176	7.1	122	4.9	54	2.2	51	2.1	39	1.6	22	0.9	16	0.6	2	0.1
	ET	2226	90.0	385	15.2	173	6.8	121	4.8	48	1.9	50	2.0	38	1.5	22	0.9	16	0.6	2	0.1
215		186	86.5	11	5.0	3	1.4	6	2.8	6	2.8	1	0.5	1	0.5	1	0.5				
	KT	215	100.0	11	5.0	3	1.4	6	2.8	6	2.8	1	0.5	1	0.5	1	0.5				
0		64	40	5	3	1	0.6	5	3	4	2.5	1	0.6	1	0.6	2	1.2	1	0.6	1	0.6
	K	64	100.0	5	7.8	1	1.6	5	7.8	4	6.2	1	1.6	1	1.6	2	3.1	1	1.6	1	1.6
1																					
	K																				
2		132	95	26	19	19	14	12	9	6	4	3	2	6	4	3	2	6	4	3	2
	E	132	100.0	26	19.7	19	14.4	12	9.1	6	4.5	3	2.3	2	1.5	3	2.3	2	1.5	3	2.3
3		19	16	2	1	2	1	2	1	1	0.5	1	0.5	2	1	1	0.5	1	0.5	1	0.5
	E	19	100.0	2	10.5	1	5.3	2	10.5	1	5.3	1	5.3	1	5.3	1	5.3	1	5.3	1	5.3
4		292	55	100	68	53	4	2	6	4	2	6	4	6	4	4	2	6	4	4	2
	E	292	100.0	100	34.3	68	23.0	2	0.7	6	2.0	2	0.7	6	2.0	4	1.3	6	2.0	4	1.3
5																					
	E																				
6		228	144	52	9	2	2	2	5	2	5	2	1	2	2	2	2	1	2	2	2
	E	228	100.0	144	63.2	52	22.8	2	0.9	2	0.9	5	2.2	2	0.9	2	0.9	2	0.9	2	0.9
7-8		109	796	117	41	62	22	28	19	14	12	12	12	14	12	12	12	12	12	12	12
	E	109	100.0	117	107.3	41	37.6	62	57.0	22	20.2	28	25.7	19	17.4	14	12.8	12	11.0	12	11.0
9		180	99	32	15	12	9	4	6	6	4	6	4	6	4	2	2	6	4	2	2
	E	180	100.0	99	55.0	32	17.8	15	8.3	12	6.7	4	2.2	6	3.3	6	3.3	4	2.2	2	1.1
9		81	72	3	1	2	2	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	K	81	100.0	72	89.0	3	3.7	1	1.2	2	2.5	2	2.5	1	1.2	1	1.2	1	1.2	1	1.2

Tablo B 12. 13 ARAYANLARIN OTURDUKLARI SEMTLER

	N	Sülh. Mevdiyatı Familiy Ösmeydanı m	Levent Gülhepe m	Akşamg. Fatih Beyazıt m.m. Pase m	Üsküdar Kadiköy Adalar m	zeytinbağın Buharköy m	Toplupr. Şişli K. Beşiktaş m	Boğaz m	Beyoğlu Kasım Paşa m	Gasiyamanpaşa Sapmazlılar m	Eyip. Sıkistan Kum. m	Beşiktaş Ortaköy m		Eminönü Karabey m	Kartal Pendik m	Bilirmiyen m
												%	%			
E.T.	2481	207	117	387	172	240	150	59	193	255	223	88	99	31	71	247
F.T.	2266	193	108	339	171	222	133	57	162	234	217	77	93	31	31	229
F.T.	215	14	5	45	21	18	17	2	31	21	6	11	6	-	-	18
0	65	6		15	14	6	6	6	6	2	1	5	2	1		
1	8			4	1		1	1	1				1			
2	177	10		56	15	13	14	3	15	11	10	7	11	3	3	9
3	19	1		3	4	2	3	2	2	2	1	1	1		1	2
4	292	27	16	24	18	35	9	5	22	24	31	7	19	2	2	53
5																
6	228	19	14	46	17	23	25	8	9	19	8	16	6	7	7	11
7	109	81	60	153	80	102	62	32	79	156	133	30	43	16	82	
8	198	25	14	14	10	18	12	6	17	16	24	4	4	-	34	
9	107	10	4	19	9	6	8	3	14	11	4	11	4	2	7	
10	180	21		27	17	23	5	3	14	6	10	7	7	2	28	
11	81	3	1	19	7	10	5	2	14	8	1	5	1	1	10	

Table B.13. EKKEK İÇİ AKRYAMİNLERİN ASKERLİK DURUMU

Meslek Grupları	N	Askerlik yaptıkları		Tezlikleri		Askerlik görevleri		İhtisasları	
		m	o/a	m	o/a	m	o/a	m	o/a
0	64	55		7		1		1	
1									
2	177	87		54		36		-	
3	18	15				2		1	
4	292	279		10		3		-	
5									
6	228	198				70			
7-8	1109	876		83		137		13	
	198	152		-		46		-	
9	180	108		5		67		-	

Tablo C 4 İSTANBUL DOĞUMU OLMYAN İSÇİNİN MENLEKETİNİ TERKEDİŞ SEBEKİ

	N	İsçilik %		Tahsil %		Ana vafana göç		Aile ile göç		
		İsçilik	%	Tahsil	%	Ana vafana göç	%	Aile ile göç	%	
	2193	1612	73.6	193	8.8	145	6.6	248	11.0	
		2021	1551	76.4	184	9.2	125	6.7	168	8.3
K.T	162	61	37.7	6	3.7	20	12.4	75	46.2	
		E	50		44		3		3	
0	6	K				2		1		3
		E								
1		K								
		E								
2	156	E	59		65	4		28		
		K	11		4	1	6			
3	16	E	12					4		
		K								
4	282	E	261			6		15		
		K								
5		E								
		K								
6	206	E	165		2	18		21		
		K								
7-8	965	E	717		76	83		89		
		K	191			6		8		
9	165	E	160			5				
		K	77		15	9		57		
	68	E	46			9		13		
		K								

Tablo C.5. İSTANBUL DOĞUMLU OLMAYAN İÇİNİN MEMLEKETİNİ TERKETTİĞİ TARİH

	N	1920 yılı		1921 - 1930		1931 - 1940		1941 - 1950		1951 - 1960		1961 -	
		m	%		%		%		%		%		%
	2193	4	.2	19	.9	39	1.8	96	4.4	416	19.0	1619	73.7
ET	2031	3	.1	15	.8	29	1.4	67	3.3	392	19.3	1525	75.1
K.T	162	1	.6	4	2.4	10	6.2	29	17.9	24	14.8	94	58.1
0	50	1		1		3		2		2		36	
K	6							1				5	
1													
K													
2	156			2		5		5		25		119	
K	11					1		1		1		9	
3	16									1		15	
K													
4	282									57		225	
K													
5													
K													
6	206			2		8		26		23		97	
K													
7-8	985	1		2		3		5		156		798	
E	1191	1		2		5		25		42		112	
K	77	1		4		8		21		6		37	
9	165			2		5		4		31		123	
K	68					2		6		17		53	

Tablo C. 6 İSTANBUL DÖĞÜMLÜ OLMAYAN İŞÇİNİN DÖĞÜM YAKINI TERKEDİŞ YAŞI

	N	-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-	Mdn.
	2193	375	532	678	305	143	112	22	13	7	5	1		20.9
E.T.	2031	349	502	640	283	127	92	19	10	5	4			20.8
K.T.	162	26	30	38	22	16	20	3	3	2	1	1		22.99
0														
E.	50	4	21	15	7	1	1	1						
K.	6		5		1									
1														
E.														
K.														
2														
E.	156	31	43	64	11	5	1		1					
K.	11	4	4	3										
3														
E.	16	3	5	5	3									
K.														
4														
E.	282	5	16	99	70	33	42	7	4	4	2			26.0
K.														
5														
E.														
K.														
6														
E.	206	15	48	92	29	18	2	1	1					
K.														
7-9														
E.	965	226	254	268	119	55	30	6	3	1	1			
K.	191	40	41	42	26	10	7	1	1	1	1			
9														
E.	145	25	71	35	18	5	9	1		1				
K.	68	9	7	12	8	11	14	1	3	1	1	1		

Tablo C.9 GİTTİĞİ YERLERDE ÇALIŞIP ÇALIŞMADIĞI VE KAÇ İŞ ALDIĞI

	N	Çalıştı		Çalışmadı		N	KAÇ İŞ ALDI							Alınan İş Sayısı
		m	%	n	%		1	2	3	4	5	6	7	
	338	293	86.7	45	13.3	293	176	74	31	8	1	2	1	473
E.T.	327	286	87.5	41	12.5	286	169	74	31	8	1	2	1	466
K.T.	11	7	63.6	4	36.4	7	7							7
0	E.	22	22			22	15	5	2					31
	K.													
1	E.													
	K.													
2	E.	27	21	6		21	10	9	1	1				35
	K.	2		2										
3	E.	3	3			3	2	1						4
	K.													
4	E.	4	3	1		3	2		1					5
	K.													
5	E.													
	K.													
6	E.	21	19	2		19	18	1						20
	K.													
7-8	E.	215	184	31		184	93	54	26	7	1	2	1	331
	K.	18	17	1		17	16	1	-	-	-	-	-	18
9	E.	5	4	1		4	4							4
	K.	17	17			17	13	3	1					22
9	E.	17	17			17	13	3	1					22
	K.	4	3	1		3	3							3

Tablo C.11 GİTTİĞİ YERLERDE YAPTIĞI İŞLERİN SÜRESİ

	N	- 2	3-5	6-8	9-11	12-14	15-17	18-20	21-23	24-26	27-29	30-	Mdn.
	473	256	143	43	16	2	4	2	2	1	2	2	2.28
E.T.	466	251	143	42	16	2	3	2	2	1	2	2	2.3
K.T.	7	5		1			1						
0	E.	31	17	8	3	2						1	
	K.												
1	E.												
	K.												
2	E.	35	22	7	1	1	1		1		1	1	
	K.												
3	E.	4	2	1	1								
	K.												
4	E.	5			1	3					1		
	K.												
5	E.												
	K.												
6	E.	20	11	7	1	1							
	K.												
7-8	E.	331 18	184 5	105 8	27 5	8 -	1 -	3 -	2 -	1 -			
	K.	4	4										
9	E.	22	10	7	3	1				1			
	K.	3	1		1		1						

Tablo C 12 İSTANBUL DOĞUMLU OLMA TANLARIN İLK İSTANBULA GELİŞ TARİHİ

	N	1920 -		1921 - 1930		1931 - 1940		1941 - 1950		1951 - 1960		1961 -	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
	2193	1	-	15	.7	32	1.5	88	4.0	393	18.0	1664	75.8
E.T.	2031	1	-	11	.5	23	1.1	60	2.9	369	18.0	1567	77.5
K.T.	162			4	2.5	9	5.5	28	17.3	24	14.8	97	59.9
0	E.	50		1		2		1		5		41	
	K.	6						1				5	
1	E.												
	K.												
2	E.	156		1		2		1		16		136	
	K.	11								1		10	
3	E.	16										16	
	K.												
4	E.	282								55		227	
	K.												
5	E.												
	K.												
6	E.	206		1		7		28		37		97	
	K.												
7-8	E.	945		1		2		1		146		315	
	K.	191	1	6		5		25		92		112	
9	E.	77		4		8		21		6		37	
	K.												
9	E.	165		1		5		4		32		123	
	K.	68				1		6		17		44	

Tablo C. 13. İSTANBUL DOĞUMLU OLMAYAN İŞÇİNİN İLK İSTANBULA GELİŞ YAŞI

	N	-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	Mdn.
	2193	277	513	699	343	163	127	38	15	12	5	1	21.7
E.T.	2031	253	486	659	321	147	106	34	11	10	4		21.6
K.T.	162	24	27	40	22	16	21	4	4	2	1	1	23.25
0													
E.	50	1	14	16	12	4	1	2					
K.	6		5		1								
1													
E.													
K.													
2													
E.	156	18	40	68	15	9	1	2	1	1	1		
K.	11	4	2	4			1						
3													
E.	16	1	2	10	2	1							
K.													
4													
E.	282	3	16	99	70	32	43	9	4	4	2		
K.													
5													
E.													
K.													
6													
E.	206	15	45	93	31	17	3	1	1				
K.													
7-8													
E.	965	154	259	286	139	66	39	15	4	3	-		
K.	191	37	39	58	31	12	8	4	1	-	1		
E.	77	12	14	23	13	5	6	3		1			
9													
E.	165	24	71	29	21	6	11	1		2			
K.	68	8	6	13	8	11	14	1	4	1	1	1	

Tablo C.16 İŞ ARAYANLARIN İSTANBULDA YAPTIĞI İŞLERİN SÜRESİ

		N	- 2	3 - 5	6 - 8	9 - 11	12 - 14	15 - 17	18 - 20	21 - 23	24 - 26	27 - 29	30 -	Mdn
		1978	863	558	224	134	70	25	11	6	4	5	5	3.0
E T	E T	1837	840	540	215	122	67	22	11	6	4	5	5	2.9
	K T	81	29	18	9	12	3	3				1	1	4.4
0	E.	26	9	9	3	1	1	1	2					
	K.													
1	E.													
	K.													
2	E.	66	43	12	2	2				2		3	2	
	K.	5	5											
3	E.	19	8	7	1	2	1							
	K.													
4	E.	25	5	2	4	3	5	2		1	2	1		
	K.													
5	E.													
	K.													
6	E.	212	85	60	31	22	8	2						
	K.													
7-8	E	1238	599	380	144	64	20	13	4	1	1		2	
	K	113	35	31	12	16	12	1	3	1	1	1	1	
	K.	39	17	9	7	4		2						
9	E.	137	56	30	19	12	10	3	2	1				
	K	32	7	9	2	8	3	1				1	1	

Tablo C.21 SON İSİMİ TERKİBİ'Sİ SEBEBİ (BAŞKASININ İSİMİDE ÇALISAN)

	N	Ucret az %		1/2 B.H. %		Materik %		Sigortasiz %		Tensikent %		İşçeri kopmad %		İstisnalar %	
		as	as	as	as	as	as	as	as	as	as	as	as	as	
0	34	10	8											16	3
1	3														
2	61	16	1	5	14	8	2	3	1			2		16	
3	9	2			2	3	1							1	
4	17	2	15												
5	92	15	13	12	11							2		39	
6	92	15	13	12	11							2		39	
7-8	721	178	41	103	76	22	18	11				3		287	13
9	154	31	17	43	21	11	3					3		28	
9	33	13												20	

Tablo C.23: İLK DEFA İÇERİYENLERİN VE ENVERTE ÇALIŞMIŞ OLANLARIN

	N	Çalışmadı n	%	Çalıştı		Başkasının işi n	%
				Kendi işi n	%		
	2481	349	14.5	436	17.6	1696	67.9
E.T.	2266	222	9.7	434	19.1	1610	71.2
K.T.	215	127	59.1	2	.9	86	40.0
0	64	18		2		44	
K.	8	3		2		3	
1							
E.							
K.							
2	177	101		2		74	
E.	19	16				3	
K.							
3	18			4		14	
E.							
K.							
4	292			269		23	
E.							
K.							
5							
E.							
K.							
6	229	31		46		151	
E.							
K.							
7-8	1109	65		88		956	
E.	198	5		21		172	
K.	109	60				49	
E.	180	2		2		176	
K.	91	48				33	

Tablo C.24: BAŞKASININ İŞİNİ ÇALIŞKANLARDAN HAZIN ÇN. VE

	N	Başkasının işinde çalışanlar		%	
		Halen çalışan n	%		
	1696	377	22.7	1319	77.8
E.T.	1610	375	29.5	1235	70.5
K.T.	86	2	2.3	84	97.7
0	44	10		34	
E.					
K.	3			3	
1					
E.					
K.					
2	74	13		61	
E.	3			3	
K.					
3	14	5		9	
E.					
K.					
4	23	6		17	
E.					
K.					
5					
E.					
K.					
6	151	59		92	
E.					
K.					
7-8	956	235		241	
E.	172	28		149	
K.	47	2		45	
E.	176	22		154	
K.	33			33	

Tablo C.25: HEMHANSIBIK METGOLU YETI OLAN VEYA OLMIVAN IS PRAKTYKLIK

	N	Hakiki issiyler		Halen euklanon dan isarayantar		Bunakilerden is arayanlar		Ev kadinlari		Tabbelerden is arayanlar		
0	E.T.	2481	1850	74.6	333	15.2	12	.5	120	4.8	122	4.9
	K.T.	2266	1241	33.8	335	14.5	12	.5			118	5.2
1	E.	64	42		10	.9					4	1.8
	K.	8	8									
2	E.	133	96		13		7				61	
	K.	19	3						12		4	
3	E.	18	13		5							
	K.											
4	E.	292	286		6							
	K.											
5	E.											
	K.											
6	E.	228	169		59							
	K.											
7-8	E.	1109	825		235		3				46	
	K.	198	123		25							
9	E.	180	157		22		1					
	K.	81	33						45			

Tablo C.26 İSTEDİĞİ İŞ

		N	Nerede olsa çalışır		Kamu işyer- lerinde çalış- mak ister		Belirli bir işyerinde iş ister	
		2481	1608	65.0	180	7.2	693	27.9
	E.T.	2266	1420	62.7	177	7.8	669	29.5
	K.T.	215	188	87.4	3	1.4	24	11.2
0	e.	64	59		5			
	k.	8	7		1			
1	E							
	K.							
2	E.	177	173		3		1	
	K.	19	16		1		2	
3	E.	18	14				4	
	K.							
4	E	292	153		31		108	
	K							
5	E.							
	K.							
6	E.	228	83		23		122	
	K.							
7-8	E	1109 198	711 95		85 17		313 86	
	K	107	85		1		21	
9	E	180	132		13		35	
	K.	81	80				1	

Tablo D.1. VARSIZ VE MESLEKİ İKARAVANLAR

	N	Varsız %		meslekli %	
		n	%	n	%
	2491	696	28.0	1785	72.0
E.T.	2266	526	23.0	1740	77.0
K.T.	215	170	79.1	45	20.9
0	E. 64			64	
	K. 8			8	
1	E.				
	K.				
2	E. 177			177	
	K. 19			19	
3	E. 18			18	
	K.				
4	E. 292	264		28	
	K.				
5	E.				
	K.				
6	E. 228			228	
	K.				
7-8	E. 1109			1109	
	K. 198	198			
9	E. 107	89		18	
	K. 180	64		116	
	K. 81	81			

Tablo D.2 MESLEKİ İŞÇİLERİN KAS MESLEKİ OLDUĞU

	N	1			2		3	
		1	2	3	4	5	6	
E.T.	1740	1608	159	18				
K.T.	45	45						
0	E. 64	64						
	K. 8	8						
1	E.							
	K.							
2	E. 177	145	28	4				
	K. 19	19						
3	E. 18	18						
	K.							
4	E. 28	28						
	K.							
5	E.							
	K.							
6	E. 228	228						
	K.							
7-8	E. 1109	964	131	14				
	K. 18	18						
9	E. 116	116						
	K.							

Tablo D.5 MESLEKİNDE ÇALIŞIR ÇALIŞMADIĞI

	N	Çalıştı		Çalışmadı		
		m	%	m	%	
0	E.T.	2481	2122	86.5	359	14.5
	K.T.	2266	2034	89.8	232	10.2
1	E.	215	88	40.9	127	59.1
	K.	64	46	71.9	18	28.1
2	E.	8	5	62.5	3	37.5
	K.	177	66	37.3	111	62.7
3	E.	19	3	15.8	16	84.2
	K.	18	18	100	0	0
4	E.	292	292	100	0	0
	K.	0	0	0	0	0
5	E.	0	0	0	0	0
	K.	228	197	86.4	31	13.6
6-8	E.	1109	144	12.9	65	5.8
	K.	198	193	97.1	5	2.5
	K.	107	47	43.9	60	56.1
9	E.	180	178	98.9	2	1.1
	K.	81	33	40.7	48	59.3

Tablo D.6: 14 ARAYANLARIN KENDİ MESLEKLERİNDE ÇALIŞTIĞI YILLAR

	N	-2	3-5	6-8	9-11	12-14	15-17	18-20	21-23	24-26	27-29	30-	Mdn
	2122	548	594	329	245	152	100	44	53	14	15	28	5.1
E.T.	2034	512	576	314	236	149	96	43	53	14	14	29	5.1
K.7	99	36	18	15	9	3	4	1			1	1	3.8
E.	46	12	19	7	3	1	1	2					
K.	5	4	1										
0													
E.													
K.													
1													
E.													
K.													
2													
E.	66	28	16	2	9		1		4	3		3	
K.	3	2	1										
3													
E.	18	2	5	8	2	1							
K.													
4													
E.	292	8	29	50	57	47	39	16	24	3	9	12	
K.													
5													
E.													
K.													
6													
E.	197	65	78	21	13	7	4	1		3		2	
K.													
7-8													
E.	1044	261	346	185	107	59	39	17	19	2	4	5	4.8
K.	193	51	49	25	22	20	4	6	6	2	4	3	
9													
E.	178	82	36	16	18	14	8	1		1	1	1	
K.	33	6	8	7	5	3	2				4	1	

Tablo D. 11 LİSAN BİLEMLERİ VE İLMİYENLERİN MESLEK GRUPLARINA GÖRE DAĞILIŞI

	N	Lisans Bilim		Kaç Lisans biliyor			Bilinen meslek	N	Bilinen diller						
		ad	ad	1	2	3			İngilizce	Almanca	Fransızca	Rusya	Avusturya		
	2481	208	274	2293	916	208	194	11	3	225	25	26	15	11	145
E.7	2266	181	8.0	2055	92.0	181	167	11	3	198	23	25	14	11	125
K.7	215	27	12.6	188	87.4	27	29			27	5	1	1		20
0	64	26		38		26	17	7	2	37	12	12	8	2	3
K.	8	4		4		4	4			4	3				1
1															
K.															
2	177	22		155		22	22			22	5		4	9	4
K.	19	5		14		5	5			5	2	1	1		1
B.															
3	18			18											
K.															
B.	292	6		286		6	6			6			6		6
K.															
4															
K.															
5															
K.															
B.	228	20		208		20	20			20	2				18
K.															
7-8	1109	96		1013		96	91	4	1	102	4	13	2		83
E.	192	6		186		6	6			6					6
K.	102	9		93		9	9			9					9
E.	120	5		115		5	5			5					5
K.	91	9		82		9	9			9					9

Tablo F.1. İŞ ARAYANLARA İŞ BULUNMA DURUMU

		N	İşe gönderilenler				Hiç işe gönderilmeyenler	
			İş Bulunan		İş Bulunamayan		m	%
			m	%	m	%		%
		2481	733	29.5	787	31.7	961	38.8
	E.T.	2266	581	25.6	752	33.1	933	41.3
	K.T.	215	152	70.7	35	16.3	28	13.0
0	E.	64	15		29		20	
	K.	8	3		2		3	
1	E.							
	K.							
2	E.	177	36		63		78	
	K.	15	11		6		2	
3	E.	18	3		10		5	
	K.							
4	E.	292	86		68		138	
	K.							
5	E.							
	K.							
6	E.	228	51		96		81	
	K.							
7-8	E.	1109	290		347		472	
	K.	138	50		73		75	
9	E.	180	50		66		64	
	K.	81	70		3		8	

Tablo F.3. YAPILAN GÖZLEMELERİN SONUÇLARI

	N	120 yerleşme ile sonuçlanan gözlemlerin sayısı %		120 yerleşme ile sonuçlanmayan gözlemlerin sayısı %		
		E	K	E	K	
0	E.T.	2475	952	38.4	1523	61.6
	K.T.	429	276	64.3	153	35.7
1	E.	83	18		65	
	K.	11	3		8	
2	E.	175	38		137	
	K.	30	13		17	
3	E.	19	4		15	
	K.					
4	E.	223	106		117	
	K.					
5	E.					
	K.					
6	E.	215	63		152	
	K.					
7-8	E.	978	329		649	
	K.	160	54		106	
9	E.	193	44		129	
	K.	192	153		44	

Tablo F 6 19 BULANLARIN GÖNDERME SAYISI

	N	Kaçınıcı göndermede iş buldu							Gönderme Sayısı							
		1 m %	2 m %	3 m %	4 m %	5 m %	6 m %	7 m %								
	952	695	220	130	175	64	67	19	20	8	.9	5	.5	1	.1	1290
E.T	676	469	694	150	207	42	62	14	21	7	10	3	.4	1	.2	991
K.T	276	216	783	30	109	22	80	5	17	1	.4	2	.7			379
0	18	9		7		2										29
K.	3			1		2										8
1																
E.																
K.																
2																
E.	38	25		6		4		1		1		1			64	
K.	13	8		2		3									21	
3																
E.	4	2		1				1							8	
K.																
4																
E.	106	86		16		9		1							131	
K.																
5																
E.																
K.																
6																
E.	63	45		12		5		1							88	
K.																
7-8																
E.	329	214		78		20		9		5		2		1	510	
K.	54	45		5		4		4		1		1			62	
9																
E.	107	81		12		8		4		1		1			156	
K.	44	43		15		4		1		1					94	
9																
E.	153	127		15		9		1				1			194	
K.																

İş sayısı toplamı N olarak alındı.

Tablo F.3 İS BULANIMLARA İÇİN YAPILAN GÖNDERME SAYISI

	N	Kâğıncı göndermede is bulamadı							Gönderme Sayısı
		1	2	3	4	5	6	7	
0	29	E.	14	8	4	3			54
		K.	1	1					3
1	63	E.	36	15	6	4	1	1	111
		K.	4	1	1				9
2	10	E.	9	1					11
		K.							
3	68	E.	51	11	5	1			92
		K.							
4	94	E.	71	22	2	1			125
		K.							
5	347	E.	290	54	11	6	4	1	468
		K.	61	2	4	2	1	1	99
6	24	E.	15	7	2				35
		K.							
7-8	66	E.	47	13	2	1			99
		K.	3						3

Tablo F.8. BULUNAN İSTERİM ÖZEL VE KAMU MÜBAYESİLERİNİN GÖRÜLÜŞÜ

	N	Özel %		Kamu %	
		m	%	m	%
0	E.T.	952	67.7	325	34.7
	K.T.	676	31.0	316	46.7
1	E.	216	29.6	9	3.3
	K.	18			
2	E.	18	12	6	
	K.	3	3		
3	E.	3			
	K.				
4	E.	38	25	13	
	K.	43	11	2	
5	E.	4	3	1	
	K.				
6	E.	106	23	83	
	K.				
7-8	E.	63	24	39	
	K.				
9	E.	319	202	127	
	K.	59	82	22	
10	E.	107	101	6	
	K.				
11	E.	64	49	15	
	K.				
12	E.	153	152	1	
	K.				

Tablo F.14. KURUMUN MÜHÜRATIRIĞINDA İÇ BÜYÜK MİLLİYATLARIN ÖZEL SÖZLEŞME İÇİN DAVET EDİLEN EĞİTİMDEKİLERİN

	N	Davet edilenlerin		Davet edilenlerin		N	Kaz. Defa Davet edildi							Davet Sayısı
		m	%	m	%		1	2	3	4	5	6	7	
	2491	553	22.3	1928	77.7	553	402	115	25	7	2	1	1	258
E.T.	2266	514	22.7	1752	77.3	514	370	110	23	7	2	1	1	710
K.T.	215	39	18.5	176	86.5	39	32	5	2					48
0	64	34		30		34	15	12	4	2	1			64
E.		5		3		5	3	2						7
K.														
1														
E.														
K.														
2	137	47		150		47	26	18	2	1				72
E.		8		11		8	7	1						9
K.		7		11		7	4	3						10
3	18													
E.														
K.														
4	292	28		264		28	27	1						29
E.														
K.														
5														
E.														
K.														
6	228	41		187		41	38	2	1					45
E.														
K.														
7-8	1109	304		805		304	231	65	15	2	1			409
E.	198	14		184		14	13		1					16
K.	107	24		83		24	20	2	2					30
9	180	39		141		39	26	9						65
E.														
K.	81	2		79		2	2							2

Tablo F.13: DAĞYER GELİNME VE GELİNMEYE SAYISI

		N	İşinin gelmediği Davet sayısı		İşinin geldiği davet sayısı	
			n	%	n	%
		758	417	55.0	341	45.0
	E.T.	710	387	54.5	323	45.5
	K.T.	48	30	62.5	18	37.5
0	E.	64	43		21	
	K.	7	3		4	
1	E.					
	K.					
2	E.	72	32		40	
	K.	9	3		6	
3	E.	10	4		6	
	K.					
4	E.	29	7		22	
	K.					
5	E.					
	K.					
6	E.	45	11		34	
	K.					
7-8	E.	409 16	267 6		147 10	
	K.	30	22		8	
9	E.	65	22		43	
	K.	2	2			